



## Uzaktan Eğitim ile Merkezi Sınava Hazırlamak ve Hazırlanmak\*

Faruk Yüksek<sup>1</sup> ve Serkan Ünsal<sup>2</sup>

• **Geliş Tarihi:** 24.02.2022 • **Kabul Tarihi:** 22.09.2022 • **Yayın Tarihi:** 02.05.2023

### Öz

Bu araştırmanın amacı öğretmen ve öğrenci algılarına göre uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlanmanın ve hazırlamanın avantaj ve dezavantajlarını ortaya çıkartmaktır. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseninde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma gruplarını 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında Kahramanmaraş ili merkez ilçelerinde farklı lise türlerinde görev yapan ve uzaktan eğitimle öğrencileri Yükseköğretim Kurumları Sınavlarına hazırlayan 15 öğretmen ve aynı sınava hazırlanan 91 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ve açık uçlu anket formu kullanılmıştır. Verilerin toplanması 9 farklı lisede dört ayda gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmada öğrencileri merkezi sınavlara uzaktan eğitim ile hazırlamanın; zaman kayıplarını ortadan kaldırması, materyal çeşitliliği sağlaması, imkân ve fırsat eşitliğini sağlaması, soru çözümünü kolaylaştırması birçok açıdan öğretmene avantaj sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmanın öğrencilere; sınava hazırlanmaya daha çok zaman bırakması, ders çalışmanın bölünmemesi, bireysel farklılıklara uygun olması, daha az stres yaşatması, öz yönelimli öğrenmeye uygun olması, rahat çalışma ortamı sunması ve içerik zenginliği sağlaması bakımından da avantajlar sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitimde öğrenci ve öğretmenlerin kullanabileceği dijital içeriklerin zenginleştirilmesi ve öğrencilerin rehberlik hizmetlerinden daha etkili bir şekilde yararlanabilmesi sağlanabilir.

**Anahtar sözcükler:** uzaktan eğitim, uzaktan eğitimin avantajları, merkezi sınavlar, eğitim bilişim ağı

\* Bu makale ilk yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı “Uzaktan Eğitim ile Merkezi Sınava Hazırlamak ve Hazırlanmak” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

<sup>1</sup> Öğretmen, TOKİ Kazımkarabekir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 0000-0003-4394-5349, farukyukse@gmail.com

<sup>2</sup> Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, 0000-0003-0367-0723, serkan-unsal09@hotmail.com

**Atf:**

Yüksek, F. ve Ünsal, S. (2023). Uzaktan Eğitim ile Merkezi Sınava Hazırlamak ve Hazırlanmak. *Pamukkale Üniversitesi eğitim Fakültesi Dergisi*, 58, 322-348. doi:10.9779.pauefd.1078533

**Giriş**

21. yüzyılda dünyada; sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi ve teknolojik açıdan çok önemli değişimler ve dönüşümler yaşanmaktadır (Aksoy, 2018). Yaşanan bu değişim ve dönüşümler birçok kurumu etkilediği gibi eğitim kurumlarını da etkilemektedir. Bu etkilenmeye bağlı olarak; uzaktan eğitim, teknopedogojik eğitim, e-öğrenme, harmanlanmış öğrenme, ters yüz öğrenme, dijital öğrenme, hayat boyu öğrenme gibi yeni öğrenme yaklaşımları ortaya çıkmıştır (Çetin ve Ünsal, 2020). Bu öğrenme yaklaşımları içerisinde yer alan uzaktan eğitim internetin yaygınlaşmasına bağlı olarak daha fazla kullanılmaya başlanmıştır (Aksoy, 2018). Uzaktan eğitim; farklı yer ve zamanda bulunan eğitim paydaşlarının, iletişim teknolojileriyle belli bir merkezden yaptıkları eğitim faaliyeti (Daban ve Hatırlı, 2012), yüz yüze eğitime devam edemeyecek kişilere eğitim imkânının sunulduğu ortam (Sel, 2018), öğrenme hızının ve eğitim düzeyinin ayarlanabildiği, öz değerlendirmenin yapıldığı bir model (Kaya vd., 2004) olarak tanımlanmaktadır.

Uzaktan eğitim; yazılı, sözlü, görsel iletişimi mümkün kılmakta, sanal sınıflar oluşturulabilmekte, aidiyet duygusu karşılanmakta (Al ve Madran, 2004; Sel, 2018), öznesine ve nesnesine zaman ve mekân esnekliği sağlamakta, derslerin tekrarına izin vermektedir (Altun, 2020). Bundan dolayı uzak eğitim yüz yüze eğitim imkânının olmadığı durumlarda ve gerektiğinde yüz yüze eğitimi desteklemek için de kullanılabilir. Ayrıca eğitimin durmasına ya da aksamasına neden olan doğal afetler, terör ve salgın hastalıklar gibi olayların sonucu olarak ortaya çıkan kriz zamanlarında uzaktan eğitim okullardaki yüz yüze eğitimin alternatifi olarak sıklıkla kullanılmaktadır (Kahraman, 2020; Türküresin, 2020). Çin'in Wuhan şehrinde Aralık 2019'da ortaya çıkan hızlı bir şekilde tüm dünyaya yayılan ve bulaşıcılığı oldukça yüksek olan Koronavirüs (Covid-19) pandemisi bu kriz zamanlarından biridir (Gören vd., 2020; Serçemeli ve Kurnaz, 2020; World Health Organization [WHO], 2020). Koronavirüs pandemisi nedeniyle yüz yüze eğitim öğretim uygulamalarına ara vermek zorunda kalan pek çok ülke eğitimin kesintiye uğramadan devamını sağlamak için farklı teknolojik alt yapılarla desteklenen uzaktan eğitim uygulamalarını kullanmaya başlamıştır (Can, 2020).

Türkiye’de ise 11 Mart 2020 tarihinden itibaren görülmeye başlanan Koronavirüs (Covid-19) pandemisi nedeniyle (Serçemeli ve Kurnaz, 2020) 16 Mart 2020 tarihinde okullarda eğitim ve öğretime bir hafta süre ile ara verilmiştir (Gören vd., 2020). Türkiye’de okulların kapanması kararı ile MEB, öğrencilerin eğitim ve öğretim ihtiyaçlarını karşılamak için 23 Mart’ta uzaktan eğitime geçmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde MEB, dijital eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı’nı (EBA) ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ile iş birliği neticesinde kurulan EBA TV’yi kullanmıştır (Alper, 2020). EBA TV, ilkökul, ortaokul ve lise öğrencileri için EBA TV İlkokul, EBA TV Ortaokul ve EBA TV Lise olmak üzere üç farklı kanaldan 20-25’er dakikalık ders videoları ile hizmet vermeye başlamıştır. Eba.gov.tr ’nin altyapısı genişletilerek 18 milyondan fazla öğrenci için Eğitim Bilişim Ağı (EBA) uzaktan eğitime hazır hale getirilmiştir (MEB, 2020a). Ayrıca EBA TV ve EBA ’nın yanı sıra öğretmenler ve öğrenciler eğitim alanında en çok tercih edilen Zoom sistemini de kullanmıştır (Arslan, Kevser, Görgülü Arı, Aslı ve Hayır Kanat Meryem, 2021; Degges-White, 2020; Wiederhold, 2020). Yapılan bu çalışmalarla öğretim süreci uzaktan eğitim uygulamalarıyla sürdürülmeye çalışılsa da (Daniel, 2020; Kahraman, 2020; Reimers, 2020) tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de eğitimin tüm paydaşları bu süreçten etkilenmiştir. Bu paydaşlar içerisinde merkezi sınavlara (YKS-TYT-AYT-YDT) hazırlanan öğrenciler bu süreçten daha fazla etkilenmiştir. Çünkü merkezi sınavlar öğretmen, öğrenci ve veliler için oldukça önem arz etmektedir (Çetin ve Ünsal, 2018). Merkezi sınavların öğrenci, veli ve öğretmenler için önemli olmasından dolayı merkezi sınavların Koronavirüs pandemisinde bile yapılmasına karar verilmiştir. Ancak YKS ’ye girecek öğrencilerin 9, 10, 11. sınıf tüm konularından 12. sınıfta ise sadece birinci dönemki konulardan sorumlu tutulması kararı alınmıştır (MEB, 2020b).

Uzaktan eğitim sürecinde MEB’in merkezi sınavlara hazırlanan öğrenciler için birçok çalışma ve düzenlemeler gerçekleştirerek öğrencilere destek hizmeti sunmaya çalıştığı söylenebilir. 13 Nisan 2020 Pazartesi gününden itibaren EBA platformu üzerinden YKS’ ye hazırlanan 12. sınıf öğrencileri için canlı ders uygulamasına geçilmiş bu uygulamayla 12. sınıf öğrencilerinin öğretmenleri ile interaktif bir şekilde ders işlemeleri amaçlanmıştır. Bunlara ek olarak, öğretmenlerin ve öğrencilerin kullanmaları için liselerin tüm sınıf seviyelerinde birinci döneme ait müfredat ve kazanımları kapsayan 490 sorudan oluşan Soru Destek Paketi yayımlanmıştır (MEB, 2020c). Daha sonraki süreçte MEB, YKS’ ye hazırlanan öğrenciler için sınav öncesinde öğrencilerin eksiklerini görmeleri için çevrim içi deneme sınavları yapmaya başlamıştır (MEB, 2020d). MEB, YKS’ ye hazırlanan

öğrenciler için uzaktan eğitim aracılığıyla sunduğu hizmeti daha fazla zenginleştirme çalışmaları yapmıştır. Bunlardan biri öğrencilere bireyselleştirilmiş yol haritaları sunan EBA Akademik Destek programıdır. Bu program öğrencilerin performanslarını ölçerek, kişiye özel, eksik giderme listeleri ile testler öneren, hangi konuyu ne kadar çalışmaları gerektiğini planlayan, detaylı konu anlatım videoları, örnek sorular, çözüm videolarını içeren yeni nesil sorularla onlarca kaynak kitap barındıran bir sistem içermektedir (MEB, 2020e). Bu sistem sayesinde YKS' ye hazırlanan öğrenciler için interaktif katılım sağlayabilecekleri ve sorularını yöneltebilecekleri dijital bir platform oluşturulmuştur (MEB, 2020f).

YKS 'ye uzaktan eğitim ile hazırlanmak hem öğrenciler hem de öğretmenler için geçmiş eğitim deneyimlerinden oldukça farklılık göstermektedir. Uzaktan eğitimle beraber, merkezi sınavlara hazırlanan öğretmen ve öğrencilerin çalışma alışkanlıklarında, rollerinde ve sorumluluklarında esaslı değişiklikler olduğu söylenebilir. Daha önceleri yüz yüze ders işleyen, soru çözen, konularını anlatan, rehberlik yapan öğretmen, bu çalışmalarını uzaktan eğitim yoluyla yapmaya başlamıştır. Benzer şekilde öğrenciler de yapamadıkları sorularını, anlayamadıkları konularını, yüz yüze öğretmenlere sorarken, uzaktan eğitimle bunları çevrim içi sormaya başlamış yine ödevlerini, deneme sınavlarını çevrim içi yapmaya başlamıştır. Bu sürecin öğretmenler ve öğrenciler için yeni durum olduğu ve oldukça da farklı deneyimler içerdiği belirtilebilir. Bu açıdan MEB'in merkezi sınavlara yönelik yaptığı çalışma ve uygulamaların sınava hazırlanan öğrenciler ve sınavlara hazırlayan öğretmenler tarafından nasıl karşılandığının, nasıl algılandığının belirlenmesi gerektiği söylenebilir. Çünkü uzaktan eğitim sürecinin başarısı ve verimliliği öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik bakış açıları ve uzaktan eğitimle ders verme deneyimlerinden (Reime vd., 2008; Yurdakul, 2015) ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarından, geliştirecekleri inançtan etkileneceği söylenebilir. Koronavirüs salgınından dolayı 23 Mart tarihinden itibaren başlayan uzaktan eğitim sürecini öğretmen ve öğrenci açısından konu edinen birçok araştırma bulunmasına rağmen, (Adıgüzel, 2020; Buyruk, 2014; Daban ve Hatırlı 2012; Kurnaz vd., 2020; Özdoğan ve Berkant, 2020; Özgül vd., 2020; Ünal ve Bulunuz, 2020) uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara öğrenci hazırlayan öğretmenleri ve merkezi sınavlara hazırlanan öğrencileri konu edinen araştırmaların olmaması bu araştırmanın problem durumunu oluşturmuştur.

Araştırmanın problem cümlesi ise öğretmen ve öğrenci algılarına göre uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlanmanın ve hazırlamanın avantaj ve dezavantajları

nelerdir? şeklinde oluşturulmuştur. Bu problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğrencileri uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlama (YKS-TYT, AYT, YDT) deneyimine sahip öğretmenlerin bu deneyimin avantaj ve dezavantajlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

2. Uzaktan eğitimle merkezi sınavlara (YKS-TYT, AYT, YDT) hazırlanma deneyimine sahip öğrencilerin bu deneyimin avantaj ve dezavantajlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

## Yöntem

### Araştırma Modeli

Bu araştırmada öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlanmanın ve hazırlamanın avantaj ve dezavantajlarını incelenmesi amaçlandığından nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseninde amaç; insanların yaşantılarından elde ettikleri deneyimleri nasıl yorumladıkları, tecrübelerine ne tür anlamlar yükledikleri, yükledikleri bu anlamdan hareketle nasıl bir anlayış benimsediklerini ortaya koymaktır (Merriam, 2018; Patton, 2018). Olgubilim (fenomenoloji) ile ilgili çalışmalarda olgular, insanların karşılıklarına, olay, tecrübe, yönelim, algı ve durum gibi çok çeşitli şekillerde çıkabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmada araştırılan olgu, uzaktan eğitim sürecinde merkezi sınavlara hazırlanmak ve hazırlamaktır.

### Çalışma Grubu

Fenomenoloji desenli araştırmalarda verilerin toplanacağı kişilerin sorulara detaylı cevap verebilmesi ve olguyla ilgisi olması gerekmektedir (Creswell, 2018; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bundan dolayı bu araştırmada uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlama deneyimine sahip öğretmenler ve uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanma deneyimine sahip öğrenciler olmak üzere iki çalışma grubu ile çalışılmıştır. Öğretmenler grubunu 2020-2021 öğretim yılında Kahramanmaraş ili Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerindeki devlet okullarında görev yapan 15 öğretmen oluşturmuştur. Veri toplanan öğretmenler “Amaçlı Örneklem” yöntemlerinden “Ölçüt (Kriter) Örneklem” yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Bu araştırma için öğretmenlerin seçiminde 2020-2021 öğretim yılında lisede görev yapması, merkezi sınavlarda branşından soru çıkması ve 12. sınıflara

uzaktan eğitimle ders işleme deneyimine sahip olması ölçüt olarak alınmıştır. Çalışma grubunun demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir

**Tablo 1**

*Öğretmenlerin Demografik Özellikleri*

Kod	Cinsiyet	Mezuniyet	Branş	Kıdem Yılı	Okul Türü
K1	Erkek	Lisans	Fizik	16-20	And. Lis.
K2	Erkek	Lisans	Tarih	26 yıl ve üzer	AİHL
K3	Erkek	Yüksek Lisans	Coğrafya	16-20	And. Lis.
K4	Erkek	Lisans	Türk Dili ve Edb	21-25	AİHL
K5	Kadın	Lisans	Matematik	16-20	MTAL
K6	Erkek	Lisans	İngilizce	21-25	And. Lis.
K7	Erkek	Lisans	Matematik	21-25	Fen Lis.
K8	Erkek	Lisans	Türk Dili ve Edb	16-20	AİHL
K9	Erkek	Lisans	Türk Dili ve Edb	21-25	MTAL
K10	Erkek	Lisans	Türk Dili ve Edb	21-25	Fen Lis.
K11	Kadın	Yüksek Lisans	Türk Dili ve Edb	16-20	MTAL
K12	Erkek	Lisans	Türk Dili ve Edb	21-25	Sos. Bil.
K13	Erkek	Yüksek Lisans	Coğrafya	21-25	AİHL
K14	Erkek	Lisans	Din Kültürü	1-5	MTAL
K15	Erkek	Lisans	Matematik	21-25	MTAL

Araştırmanın ikinci çalışma grubunu 2020-2021 öğretim yılında Kahramanmaraş ili Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerindeki liselerin 12. sınıfında öğrenci olan ve uzak eğitim

deneyimine sahip 91 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin seçimi “amaçlı örnekleme” yöntemlerinden “kolay ulaşılabilir örneklem” yöntemiyle belirlenmiştir.

İkinci çalışma grubu 60 kız, 31 erkek olmak üzere toplam 91 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin 35’i Fen Lisesi, 25’i Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 12’si Anadolu İmam Hatip Lisesi, 12’si Anadolu Lisesi ve 7’si de Sosyal Bilimler Lisesi öğrencisidir. Liseden mezun olacakları alanlarına göre 57 öğrenci sayısal, 33 öğrenci eşit ağırlık ve 1 öğrenci de sözel alanda öğrenim görmektedir.

### **Veri Toplama Araçları**

Araştırmada birinci çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerden verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen ve iki bölümden oluşan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Görüşme formu katılımcı öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 5 sorudan, öğretmenlerin uzaktan eğitimle öğrencileri merkezi sınavlara hazırlamanın avantaj ve dezavantajlarına yönelik görüşlerini belirlemeye yönelik 2 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerden veriler, Covid-19 salgınından dolayı yüz yüze veri toplamak sağlık açısından riskli olacağı için Google formda hazırlanan açık uçlu anket formu ile toplanmıştır. Oluşturulan açık uçlu anket formu Google form bağlantı linki yüklenmiş ve öğrencilere sosyal medya aracılığı ile ulaştırılmıştır. Öğrencilere ulaştırılan form 3 bölüm olarak oluşturulmuştur. İlk bölümde etik bilgilendirme ve gizlilik ile ilgili bilgilendirme yer almaktadır. Öğrenci araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorsa “Kabul ediyorum” kısmını işaretlemiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere ikinci bölümde demografik bilgilerinin yer aldığı 4 soru yöneltilmiştir. Üçüncü bölümde ise uzaktan eğitim ile merkezi sınava hazırlanmanın avantaj ve dezavantajlarına dair görüşlerinin yer aldığı 2 soru yöneltilmiştir.

### **Verilerin Analizi**

Nitel araştırmalarda bütün çalışmaları için verilerin bulguya çevirmenin ortak bir yöntemi yoktur (Patton, 2018). Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu ve açık uçlu anket formu kullanılarak elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin detaylıca incelenmesi sayesinde, açıkça ortada olmayan kodların, kategorilerin ve temaların araştırmacının analitik zekâsı ve tecrübesi ile ortaya çıkartılmasını sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Bu araştırmada içerik analizine uygun olarak öğretmenlerden ve öğrencilerden elde edilen veriler düzenlenerek çözümlenebilecek şekilde getirilmiş, veriler incelenerek verilerin bütünü hakkında bir yargıya varılmış, veri metinleri bölünerek kodlar oluşturulmuş, müşterek kodlar birleştirilerek temalar belirlenmiş, oluşturulan kodlar ve temalar tablo haline getirilmiştir. İçerik analizine yönelik örnek tema ve kodların yer aldığı bilgiler Tablo 2’de sunulmuştur.

**Tablo 2***Nitel Veri Analizi Örneği*

Tema	Kod	Katılımcı	Katılımcı Görüşü
Uzaktan eğitim ile öğrencileri merkezi sınavlara hazırlamanın avantajları	Derslere daha fazla zaman ayırabilme	K2	<i>Hem öğrenci hem öğretmen okula gitme noktasında bir zaman harcamadan ya da teneffüs vs. şeklinde çeşitli farklı argümanlar kullanmadan çok kısa süreler içerisinde aynı eğitim, aynı sosyal medya platformuna katılarak karşı karşıya bu şekilde eğitim ve öğretimlerini yapabilmektedirler.</i>
Uzaktan eğitim sürecinde öğrencileri merkezi sınavlara hazırlamak için neler yaptınız?	Rehberlik etme	K8	<i>Kaygı ve stres düzeylerinin çok yüksek olduğu dönemlerde öğrencilerimizle zoom üzerinden rehberlik programları yaptık.</i>
Uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlamanın avantajları	Sınava hazırlanmaya daha çok	Ö26	<i>Daha çok vakit oluyor ve meslek derslerine çalışmak zorunda değiliz.</i>



*zaman ayırma*

Uzaktan eğitim sürecinde  
merkezi sınavlara  
hangi etkinliklerle ve  
nasıl hazırlandınız?

İnternette  
ders videoları Ö11  
izleyerek

*Konu anlatımı videoları  
izleyip soru çözümleri  
yaparak hazırladım.*

Bu araştırmada araştırmanın geçerliğini ve güvenilirliğini etkileyen faktörleri minimum ölçüde tutmak için araştırmacılar tarafından çeşitli önlemler alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmada araştırmanın yöntemi, veri toplama araçlarını nasıl hazırlandığı ve verilerin nasıl toplanıp analiz edildiği ve ulaşılan sonuçlar detaylı bir şekilde ortaya konulmuştur. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları, katılımcılardan elde edilen bütün ham veriler, ses kayıtları, analiz sırasında oluşturulan kodlamalar, tutulan notlar, formlar gerekirse ilgililerin teyidi için dosyalar halinde saklanmıştır. Araştırmacı bu çalışmada uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlamanın ve hazırlanmanın avantaj ve dezavantajlarını ortaya çıkarmak amacıyla öğretmen ve öğrencilerden elde ettiği verilerle kaynak üçgenlemesi yapmış, veri kaynaklarını çoğaltmıştır. Araştırma da doğrudan alıntılara yer vererek araştırmanın inandırıcılığını artırılmıştır.

**Araştırmacıların Rolü**

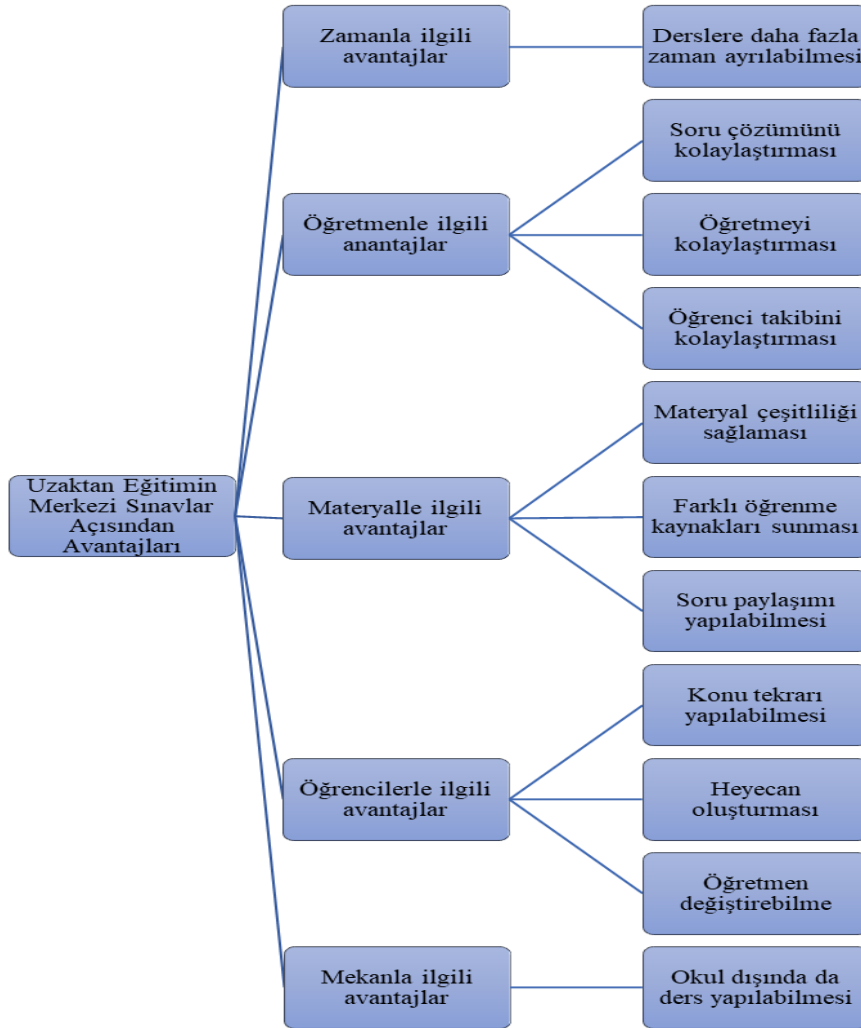
Bu araştırmada araştırmacıların birinin lisede Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olması merkezi sınavlarda branşından soru çıkıyor olması, aynı zamanda uzaktan eğitimde canlı derslerle öğrencileri merkezi sınavlara hazırlaması, çalışma grubunda yer alan öğretmen ve öğrencilerle kolaylıkla iletişim kurabilmesini, onların tecrübelerini ve bakış açılarını daha iyi anlamasını sağlamıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Diğer araştırmacının akademisyen olarak merkezi sınavlar konusunda çalışmaları bulunması ve başka araştırmalarında nitel araştırma modelini sıklıkla kullanması, konu ile ilgili öğretmen ve öğrencilerden toplanan verilerden kaynak üçgenlemesi yapmasını ve tümevarımsal bir sonuca ulaşmasını kolaylaştırmıştır (Merriam, 2018; Patton, 2018; Yıldırım ve Şimşek, 2016).

## Bulgular

Öğrencileri uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlamanın avantajları ile ilgili öğretmen görüşlerinden oluşturulan kod, alt tema, temalar Şekil 1’de sunulmuştur.

### Şekil 1

*Uzaktan Merkezi Sınavlara Öğrenci Hazırlamanın Avantajlarına dair Öğretmen Görüşleri*



Şekil 1 incelendiğinde, öğretmenlerin uzaktan eğitim ile öğrencileri merkezi sınavlara (TYT, AYT, YDT) hazırlamanın avantajlarına yönelik görüşleri “zamanla ilgili avantajlar, öğretmenle ilgili avantajlar, materyallerle ilgili avantajlar, öğrencilerle ilgili avantajlar, mekânla ilgili avantajlar” alt temaları altında toplanmıştır.

Uzaktan eğitim ile merkezi sınavlarına hazırlamanın avantajını “Derslere daha fazla zaman ayırma” olarak gören öğretmenlerden K2’nin görüşü şöyledir: “*Hem öğrenci hem öğretmen okula gitme noktasında bir zaman harcamadan ya da teneffüs vs. şeklinde çeşitli farklı argümanlar kullanmadan çok kısa süreler içerisinde aynı eğitim, aynı sosyal medya*

*platformuna katılarak karşı karşıya bu şekilde eğitim ve öğretimlerini yapabilmektedirler.”* Uzaktan eğitimin soru çözümünü kolaylaştırarak avantaj oluşturduğuna ilişkin K13 görüşünü *“Avantaj olarak bakarsak daha çok bize ulaşmaları biraz kolaylaştı yani istedikleri zaman takıldıkları yerlerden sorular soruyorlardı bize. Yani birebir soruyu tartışma durumumuz bile oluyor...”* şeklinde belirtmiştir. Uzaktan eğitimin öğretmeyi kolaylaştırarak avantaj oluşturduğu görüşünde olan öğretmenlerden K14’ün görüşü *“Öğrenci istediği zaman istediği kişiden 7/24 eğitim alma şansına sahip olduğu için uzaktan eğitim öğrenci merkezlidir. Binlerce kişiyi çoğu zaman bir araya toplayıp bu geniş kitlelere aynı anda hızlı bir şekilde ulaşmak çoğu zaman mümkün olmasa da uzaktan eğitim ile bu sorun rahatlıkla çözülebilmektedir.”* şeklinde belirtmiştir. Öğretmenler uzaktan eğitimde öğrenci takibi yapabilmeyen bir avantaj olduğunu belirtmiştir. Bu konuya ilişkin K12 görüşünü *“Uzaktan eğitim sürecinde aile, okul olmadığı için, öğrenci evden ayrılmadığı için onu takip etme noktasında daha kolay oluyor Tabii bu öğretmenler için de aynı durum. Çünkü uzaktan eğitim süreci içerisinde EBA’da sistemi içerisinde öğrencinin kaç derse girip kaç derse girmediği noktasını birebir görme şansımız oluyor.”* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenler uzaktan eğitimin materyal çeşitliliği sağlamasını uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmanın avantajı olarak görmüşlerdir. Bu bağlamda görüş belirten öğretmen K8 *“Öğrenci açısından bakacak olursak EBA’ da özellikle öğrencilerimize sınav süreci ile alakalı birçok doküman ücretsiz sunulmaktadır. Öğrencilerimiz bu dokümanlardan istediği zaman istediği kadar faydalanmakta ve öğrencilerimizi birçok kaynak birçok yayın deneme alma konusunda ekonomik olarak kolaylık sağladığını düşünüyorum.”* şeklinde düşüncesini ortaya koymuştur.

Konu tekrarı yapabilmeyen öğrencileri uzaktan eğitimde merkezi sınavlara hazırlamanın avantaj olduğu görüşünde olan öğretmenlerden K5’in konuyla ilgili görüşü *“Öğrenci çok basit bir konuyu çok farklı şekilde algılayabiliyor yani öğrenemeyebiliyor. Ondan dolayı hani en azından uzaktan olduğu zaman ya da bir video falan izliyorsa bunu tekrar tekrar izleme şansı var.”* biçimindedir. Uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlamanın okul dışında da ders yapma olanağı sağlaması açısından avantaj oluşturduğu görüşünde olan K8 bu görüşünü *“Öğrenme ve öğretme için tek mekânın okul olmadığını bu süreç bize gösterdi. Öğrenci ya da öğretmen istediği yerde, istediği konuyu, istediğin zaman diliminde işleyebilir.”* şeklinde ifade etmiştir.

Uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmanın avantajlarına yönelik öğrenci görüşlerinden hareketle oluşturulan kod, alt tema, tema Tablo 3’te verilmiştir.

**Tablo 3**

*Uzaktan Merkezi Sınavlara Hazırlanmanın Avantajlarına Dair Öğrenci Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kod
Uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlanmanın avantajları	Zamanla ilgili avantajları	Sınava hazırlanmaya daha çok zaman ayrılması
		Derslerin sınav odaklı olması
	Öğrenciyle ilgili avantajları	Çalışmanın bölünmemesi
		Bireysel farklılıklara uygun olması
		Daha az stres yaşatması
		Öz yönelimli öğrenmeye uygun olması
Mekanla ilgili avantajları	Rahat ortam sunması	
Materyalle ilgili avantajlar	İçerik zenginliği sağlaması	

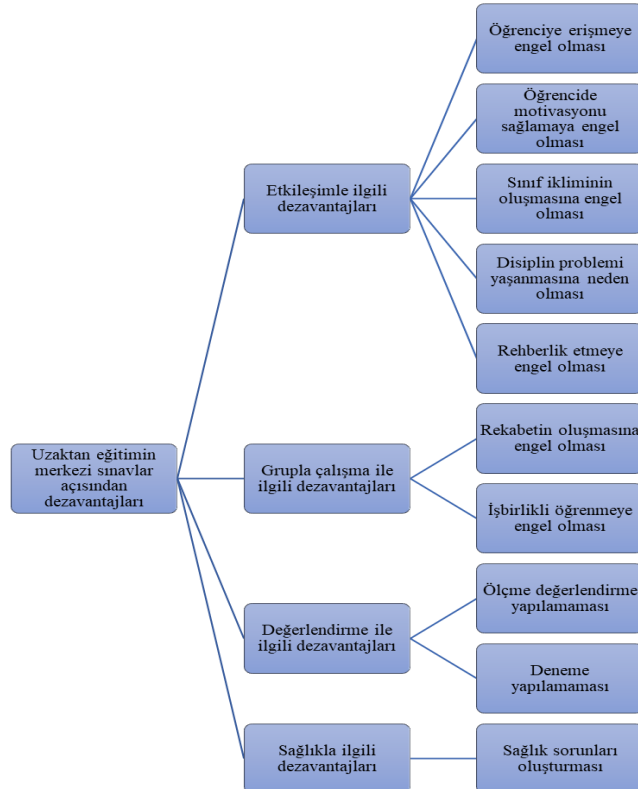
Tablo 3 incelendiğinde, öğrencilerin uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmalarına yönelik görüşleri zamanla ilgili avantajlar, öğrenciyle ilgili avantajlar, mekânla ilgili avantajlar, materyalle ilgili avantajlar alt teması altında toplanmıştır. Ayrıca öğrenci görüşlerinden “Sınava hazırlanmaya daha çok zaman ayrılması, Derslerin sınav odaklı olması, Çalışmanın bölünmemesi, Bireysel farklılıklara uygun olması, Daha az stres yaşatması, Öz yönelimli öğrenmeye uygun olması, Rahat ortam sunması ve İçerik zenginliği sağlaması” kodları elde edilmiştir. Uzaktan eğitimin sınava hazırlanmaya daha çok zaman bırakması açısından avantaj oluşturduğu görüşünde olan Ö59 görüşünü “*Evde kendi başımıza çalışabiliyoruz için daha fazla zamanımız oluyor. En basitinden okul hazırlığı giyinme yolculuk gibi etkenler ortadan kalkmış oluyor. Ve okul zamanları genel olarak*

öğrencinin en verimli olduğu zamanlar. O zamanları kavramakta sorun yaşadığımız derslere ayırabiliyoruz.” biçiminde ifade etmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde çalışılan derslerin sınav odaklı olduğunu bunun da avantaj olduğu görüşünü ifade eden öğrencilerden Ö28’in görüşü “Okul dersleri yok o yüzden tamamen YKS ağırlıklı çalışabiliyoruz.” şeklindedir. Öğrenciler uzaktan eğitimde daha az stres yaşamalarını avantaj olarak görmüşlerdir. Bu konuya ilişkin Ö43 “Sürekli bir rekabet ortamı olmamasından dolayı daha az stres yaşamak.” şeklinde görüş bildirmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitimin öz yönelimli öğrenmeyi güçlendirmesini avantaj olarak görmüşlerdir. Bu konuya ilişkin Ö10 “Benim çalışma stilim daha çok yalnız çalışarak ilerlemeye dayalı olduğu için bana bir bakımdan daha avantaj sağladı.” şeklinde dile getirirken aynı konuda Ö69’ görüşünü “You Tube’ dan destek alarak birçok hoca seçeneği ile çalışmak ve sakince tek başına anlayarak çalışmak.” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencileri uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlamanın dezavantajlarına ilişkin öğretmen görüşlerinden oluşturulan kod, alt tema ve temalar Şekil 2’de gösterilmiştir.

## Şekil 2

Uzaktan Merkezi Sınavlara Öğrenci Hazırlamanın Dezavantajlarına dair Öğretmen Görüşleri



Şekil 2 incelendiğinde, öğretmenlerin uzaktan eğitim ile öğrencileri merkezi sınavlara hazırlamanın dezavantajlarına yönelik görüşlerinden “Etkileşimle ilgili dezavantajlar, Grupla çalışma ilgili dezavantajlar, Değerlendirme ile ilgili dezavantajlar, Sağlıkla ilgili dezavantajlar” alt temaları oluşturulmuştur. Oluşturulan kodlar ise “Öğrenciye erişememe, Öğrencide motivasyonu sağlayamama, Sınıf iklimini oluşturamama, Disiplin problemi yaşama, Rehberlik yapılamama, Rekabetin olmaması, İşbirlikli öğrenmenin olmaması, Ölçme değerlendirme yapılamaması, Deneme yapılamaması, Sağlık sorunları oluşturması” şeklindedir.

Öğrencide motivasyon oluşturamamayı uzaktan eğitimin dezavantajı olarak gören öğretmenlerden K1’ görüşünü “*Motivasyonunu tam sağlayamıyorsun. Yani öğrenciler yüz yüze olunca daha fazla motive oluyorlar sınıf ortamında, arkadaş çevresinden bakarak. Kendisi tek başına olunca bu kez kendi iç motivasyonunu sağlayıp sağlayamaması kendine kalmış bir durum. Bu nedenle çoğu öğrencilerimizde de iç motivasyonun tam olarak yerleşmediği için sınavlara hazırlanırken zorluk çekiyorlar.*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenler disiplin problemi yaşamayı uzaktan eğitimin dezavantajı olduğunu belirtmişlerdir. Bu konuya ilişkin K2 görüşünü: “*Uzaktan eğitimde ve özellikle öğretmen ve öğrencinin görüntüsünün kapalı olması öğrencinin hem kendi iç disiplinini hem de normal eğitsel disiplin tatbik edebilmesi noktasında çeşitli zorluklar getirebiliyor. Örneğin öğrenci kendi evinde uzanarak, yatarak ya da ne bileyim ailesi ile birlikte kahvaltı yaparken, yemek yerken bunu izleyebiliyor.*” şeklinde ifade etmiştir. Uzaktan eğitimde rekabet ortamının oluşmamasını dezavantaj olarak gören öğretmenlerden K5’in görüşü “*Öğrenciler sınavlara hazırlanırken birbirlerini gördükleri zaman, ‘Sen kaç net yaptın, ben kaç net yaptım?’ bu şekilde birbirlerine kıyaslama yaptıkları zaman, aslında biraz rekabet ortamı oluştuğunda biraz daha iyi sonuçlar alabiliyoruz. Bu sonucu uzaktan eğitimde yakalayamıyoruz.*” biçiminde dile getirmiştir. Öğretmenler uzaktan eğitim bir diğer dezavantajını da işbirlikçi öğrenmeye engel olması olarak görmüşlerdir. Bu konuya ilişkin K9’ görüşünü “*Öğrencilerin etkileşimli öğrenmeden uzak kalmasıdır. Çünkü arkadaşlarının içerisinde olduğu zaman, grup içerisinde öğrenme, birbirinden etkilenme hatta bazen böyle bir yarış havası oluşturma imkânının olmaması gibi durumlar olmakta çünkü öğrenci her şeyi her zaman öğretmene sormaz. Bazen anlamadığı yerlerde, takıldığı yerlerde başka arkadaşlarına sorarak, doküman paylaşarak, bilgi paylaşarak, konuşarak arkadaşlarından da bir şeyler öğrenebilmekte uzaktan eğitimde bu durum ortadan kalkmaktadır.*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenler öğrenciden dönüt alamadığı için ölçme değerlendirme yapılamamasını uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlamanın başka bir dezavantajı olarak görmüşlerdir. Bu konuya ilişkin K3 “*Öğrencilerle yüz yüze görüşemediğimiz için öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi ile ilgili bilgimiz yok. Öğrenci gerçekten o uzaktan eğitim platformunun arkasında sadece adı mı yazıyor, kendisi orada var mı yok mu, dinliyor mu, başka bir şeylerle mi ilgileniyor bunları bilmiyoruz.*” demiştir. Deneme yapılamamasını uzaktan eğitimin dezavantajı olarak gören öğretmenlerden K12’nin görüşü “*Uzaktan eğitimde deneme sınavları olsun, normal sınavlar olsun bir kitapçık veremediğimiz için ekrandan yaptıkları için dezavantaj oluşturuyor.*” sözleriyle ifade etmiştir.

Öğrencilerin uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmanın dezavantajlarına yönelik görüşlerinden elde edilen, kodlar, alt tema ve temalar Tablo 4’te verilmiştir.

**Tablo 4**

*Uzaktan Eğitimle Merkezi Sınavlara Hazırlanmanın Dezavantajlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kodlar
		Öğrenme kayıpları oluşturması
		Motivasyon eksikliği oluşturması
	Öğrenme sürecine yönelik dezavantajlar	Konuların anlaşılabilmesi
Uzaktan eğitimin merkezi sınavlar açısından dezavantajları		Stres oluşturması
		Düzenli ders çalışılamaması
	Dijital yetersizliklerle ilgili dezavantajlar	Altyapı eksikliği
		Deneme yapılamaması
	Çevre ile ilgili dezavantajlar	Aile baskısı oluşturması

## Sosyal gelişime yönelik dezavantajlar

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmalarının dezavantajlarına yönelik görüşlerinden “Öğrenme sürecine yönelik dezavantajlar, Dijital yetersizliklerle ilgili dezavantajlar, Çevre ile ilgili dezavantajlar ve Sosyal gelişime yönelik dezavantajlar alt temaları altında toplanmıştır. Öğrencilerin görüşlerinden “Öğrenme kayıpları oluşturması, Motivasyon eksikliği oluşturması, Konuların anlaşılabilmesi, Stres oluşturması, Düzenli ders çalışılmaması, Altyapı eksikliği, Deneme yapılamaması, Aile baskısı oluşturması” kodlarına ulaşılmıştır. Öğrenciler öğrenme kayıpları yaşamalarını uzaktan eğitimin dezavantajı olduğunu belirtmiştir. Bu konuya ilişkin Ö1 görüşünü “Yüz yüze eğitim göremiyoruz konularımız eksik kaldı hiç bilmediğimiz konulara çalışıyoruz.” Ö3 ise görüşünü “Takıldığımız soruları, konuları anında hocamıza danışamıyoruz. Canlı derslere her zaman katılamayabiliyoruz ve bu durum bizim rakiplerimize göre geride kalmamıza neden oluyor.” biçiminde ifade etmiştir. Araştırmada uzaktan eğitimin motivasyon eksikliği oluşturduğu noktada görüş ortaya koyan öğrencilerden Ö65 görüşünü “Daha ilk kez gördüğümüz konuları anlamaya çalışmak da ayrıca bir çaba ve emek istiyor. Daha fazla yorulduğumuzu düşünüyorum.” şeklinde ifade etmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitimin dezavantajı olarak stres oluşturmasını görmüşlerdir. Bu konuya yönelik Ö58 görüşünü “Sınıf ortamında sevdiğimiz arkadaşlarımızla beraber dinlediğimiz dersler bizi zorlasa da eğlendiriyor ya da pek aklımıza yatmayan bir noktayı arkadaşımız anlayacağı şekilde pratik bir yol gösterebiliyor. Bu zaten bizim birlikte geçireceğimiz son senemizdi seneye hepimizin yolları ayrılacak belki de o yüzden hem stresli hem üzücü olan bu yıl birbirimizi görmeden geçtiği için daha çok üzüyor ve strese sokuyor.” sözleriyle açıklamıştır. Öğrencilere göre uzaktan eğitimin başka bir dezavantajı ders çalışamamalarıdır. Bu konuya ilişkin olarak Ö12 görüşünü “Zekiyim, eskiden biraz da olsa çalışıyordum. Ama bu uzaktan eğitim sürecinde hiçbir şekilde belirli bir düzen oturtamadım. Çalışmalarım hep yarım yamalak.” cümlesi ile ortaya koymuştur. Öğrenciler soru çözülememesini uzak eğitimin dezavantajı olarak görmüşlerdir. Bu konuya ilişkin Ö17 görüşünü “Hocam burası neden böyle diyemeyerek; Türev, İntegral, Limit gibi ağır ve bol soru çıkan konuları basit örneklerle anlatan YouTube platformundan dinlemek zorunda kalarak ve soru çözümünü ile pekiştiremeyerek.” şeklinde ifade etmiştir. Uzak eğitimde altyapı eksikliğinin dezavantaj oluşturduğu görüşünde olan Ö52 görüşünü “Ben köyde yaşadığım



*için teknolojik alt yapı yoktu ve bu benim birçok şeyden mahrum kalmama sebep oldu gerek canlı derslere girmek gerek online sınavlara giremeyerek...” şeklinde ifade etmiştir.*

Öğrenciler uzaktan eğitimde deneme yapılamamasını bir dezavantaj olarak görmüşlerdir. Bu yönde görüş belirten Ö13 *“Deneme yapmamız gerekirken düzenli bir şekilde deneme yapamıyoruz. Ev şartlarında denemeler yapmaya çalışıyoruz.”* demiştir. Uzaktan eğitim sürecinde aile baskısı yaşamalarını uzaktan eğitimin dezavantajı olarak gören öğrencilerden Ö26 görüşünü *“Aile baskısı daha çok hissediliyor. Sürekli evde olduğumuz için depresif bir ruh haline sahip oluyorsun.”* biçiminde ortaya koymuştur.

### **Tartışma, Sonuç ve Öneriler**

Bu çalışmada uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlamanın ve merkezi sınavlara hazırlanmasının avantaj ve dezavantajlarını öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelemek amaçlanmıştır. Araştırma sonucuna göre uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanmanın avantajı öğrencilerin sınavlara hazırlanması için daha fazla zamanlarının kalmasıdır. Araştırmanın bu sonucunu destekleyen araştırma sonuçları bulunmaktadır (Aytekin, 2004; Kan ve Fidan, 2016; Odabaş, 2003; Tuncer ve Bahadır 2017; Türküresin 2020; Uzoğlu, 2017). Yüz yüze eğitimde okula hazırlık yapmak, okula servisle, toplu taşıma araçlarıyla veya yürüyerek gidip gelmek, okulda arkadaşlarla birlikte vakit geçirmek, ödev yapmak, sosyal etkinliklere katılmak, projeler hazırlamak gibi birçok etkinlikler öğrencilerin zamanlarının önemli bir kısmını alabilmektedir. Bu etkinlikler uzaktan eğitimde olmadığından öğrencilerin zamanlarının çoğunu sınavlara hazırlanmak için kullanabilmektedir. Nitekim uzaktan eğitim uygulamalarının en önemli avantajı zamana ve mekâna bağlı olmaması (DeNeui ve Dodge, 2006; Varol ve Türel, 2003) ve okula gidiş-geliş için zaman gerektirmemesidir (Aytekin, 2004; Horspool ve Lange, 2012; Odabaş, 2003; Özdoğan ve Berkant, 2020). Araştırmada merkezi sınavlara hazırlanan öğrenciler için uzaktan eğitimin öz yönelimli öğrenme uygun olması yönüyle avantajlı oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uzaktan eğitim zamanı yönetebilen, kişisel öğrenme planını yapabilen öğrenciler için avantaj oluşturmaktadır (Eken vd., 2020). Günümüz internet teknolojisinin geldiği noktada bilgisayar veya mobil cihazlar vasıtasıyla her türlü bilgiye zaman ve mekâna bağlı olmadan ulaşabilen öğrenci (Aksoy, 2018; Altun, 2020; Özarslan, Kubat ve Bay, 2007) kendi hızına göre öğrenimini ayarlayabilmektedir. İnternet teknolojileri sayesinde istenilen zamanda ve mekânda bilgiye ulaşabilen, kendi zamanını iyi planlayan öğrenci uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlığı avantaja dönüştürebildiği söylenebilir.

Araştırmada uzaktan eğitimin materyal çeşitliliği sağlaması sınava hazırlamanın bir avantajı olarak görülmüştür. Bu avantaj uzaktan eğitimde kullanılan araçlar sayesinde gerçekleşebilmektedir. Özellikle web tabanlı uzaktan eğitim yazılı ve interaktif materyal açısından zengin olduğu için öğreten ve öğrenen için pek çok materyal ve içerik tasarlanabilmektedir (Todhunter, 2013). Ayrıca öğretmenlerin internet aracılığıyla çok yönlü iletişim ve etkileşim gerçekleştirmesi ders, konferans, seminer yapılabilmesi, (Altıkardeş, Korkmaz ve Çamurcu, 2001) uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara öğrenci hazırlamak için de avantaj oluşturabilmektedir. Araştırmada merkezi sınavlara hazırlanan öğrenciler için uzaktan eğitimin konu tekrarı yapılabilmesi yönüyle avantajlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonucunu destekleyen araştırma sonuçları bulunmaktadır (Aksoy 2018; Koca, 2020; Türküresin 2020; Uzunoğlu, 2017; Yolcu, 2020). Öğrenci tam olarak anlamadığı ya da yüz yüze eğitimde kaçırmış olduğu ders ve konuları internet ortamında tekrar edebilir (Altıparmak vd., 2011). Öğrenci internet ortamında kendi hızına, bilişsel düzeyine, isteğine göre eğitim öğretim yapma imkânı elde edebilmekte, farklı zamanlarda ve mekânlarda konuları tekrar edebildiği gibi, konu tekrarlarını farklı hocalardan da yapabilmektedir. Bu da öğrenciler için büyük bir avantaj oluşturabilmektedir. Araştırmada öğrencilerin yapamadıkları soruları öğretmenlerine soramamaları uzaktan eğitimin dezavantajı olarak görülmüştür. Öğrencilerin bu durumu yaşamalarının nedeni yüz yüze eğitimde ders saatinde ya da ders aralarında öğretmenlere sorularını sorabilirken uzaktan eğitim sürecinde bu imkânın olamamasından kaynaklanabilir. Öğrenciler bu dezavantajı oluşturacakları “Mail” ya da “Tartışma” Grupları ile birbirlerine soru sorarak (Gürbüz vd., 2000), soru üzerinde tartışarak sorunun kritiğini yaparak aşabilirler (Kaptan, Gürbüz ve Buldu, 2001). Fakat araştırma sonucuna göre öğrenciler soru çözümünde öğretmene ulaşmayı tercih edebilmektedir.

Araştırma sonucuna göre öğrenci takibi yapabilme uzaktan eğitimde sınava hazırlamanın başka bir avantajıdır. Araştırmanın bu sonucuyla örtüşmeyen araştırma sonuçları bulunmaktadır. (Birişçi, 2013; İbicioğlu ve Antalyalı, 2005; Kan ve Fidan, 2016; Karakuş vd., 2020; Özgöl vd., 2017; Öztaş ve Kılınç, 2017; Sümer, 2016; Tuncer ve Bahadır, 2017; Uzoğlu, 2017). Merkezi sınavlara hazırlanan öğrenciler için oluşturulan EBA’daki programlarla, öğrencinin yapmış olduğu denemelerin sonuçları raporlaştırıp veri tabanına kaydedilmekte ve öğrencinin hangi kazanımı hangi seviyede öğrendiğinin takibi yapılabilir. Bu yüzden uzaktan eğitimde öğrencilerinin akademik gelişimi daha rahat takip edilebilmektedir.

Araştırmada uzaktan eğitimin daha zengin bir içeriğe sahip olmasının avantaj oluşturduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Merkezi sınavlara hazırlanan öğrenciler için materyal çeşitliliği ve bu materyallerinin içerik olarak zengin olması önemli bir konudur. Sınavlarda kendisine sorulan her soruyu doğru olarak çözmek isteyen öğrenci zengin ve farklı özelliklere sahip içeriklerle sınava hazırlık yapmak ister. Uzaktan eğitim öğrencilere bu imkânı sunabilmektedir. Araştırmanın başka bir sonucuna göre uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlamanın başka bir avantajı okul dışında ders yapılabilmesidir. Uzaktan eğitim sayesinde öğrenen eğitimini okul dışında, bir mekâna bağlı kalmadan istediği sıklıkta tekrar edebilmekte (Altun, 2020), zaman ve mekândan bağımsız eğitimlerini devam ettirebilmektedir (İşman, 2008; Varol ve Türer, 2003).

Araştırma sonuçlarına göre öğrenci ile online bağlantı kurma problemi yaşanması uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlamada dezavantaj oluşturmaktadır. Araştırmanın bu sonucu Gülnar'ın (2008) araştırma sonucu desteklemektedir. Kırsal kesimde alt yapı eksikliğine bağlı internet erişiminin olmaması, aynı evde birden fazla öğrencinin uzaktan eğitim yapması, ekonomik nedenlerden dolayı ailelerin eve internet bağlatamaması, dönem dönem EBA 'da yaşanan yoğunluklar öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğrenci ile online bağlantı kurma problemi yaşamalarının nedenleri olabilir. Araştırmada, öğrencilerde motivasyonu sağlayamama uzaktan eğitimle merkezi sınavlara hazırlamada dezavantaj oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonucunu Yılmaz, Güner, Mutlu, Doğanay, Yılmaz'ın (2020) araştırma sonucu desteklemektedir. Uzaktan eğitimde öğrencilerde motivasyon kaybının yaşanmasında; öğrencilerin uzaktan eğitimde okul ve sınıf içi rekabet ortamından uzaklaşması, yüz yüze eğitimde öğrenci ve öğretmen arasında motivasyon temelli gerçekleşen etkileşim ve iletişimin uzaktan eğitimde sınırlı olmasının etkisi olabilir. Ayrıca öğretmen ve öğrencilerin farklı mekanlarda bulunması öğrencilerde motivasyon kaybına neden olmaktadır (Aksoy, 2018; Arslan ve Şumuer, 2020).

Araştırma sonucuna göre uzaktan eğitim ile merkezi sınavlara hazırlanma düzenli ders çalışmaya engel olduğu için dezavantaj oluşturmaktadır. Pandemi döneminde yaşanan uzaktan eğitimde ortaya çıkan problemlerden biri de zamanı yönetme ile ilgili problem yaşayan, öz yönelimli öğrenme programını yapamayan öğrencilerin olmasıdır (Özcan vd., 2020). Bu durum öğrencilerin düzenli ders çalışamamalarının nedeni olabilir.

Araştırma sonucuna göre öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde aile baskısı yaşamaları uzaktan eğitimin dezavantajlarından biridir. Dijital okuryazarlığı yeterli olmayan

ailelerde uzaktan eğitim sürecini yönetmek zor bir süreç olabilir (Özcan, Tosun ve Eken, 2020). Bu durum öğrenci üzerinde aile baskısını doğurabilir. Araştırmanın sonucuna göre uzaktan eğitimin dezavantajları yönlerinden biri de sınıf ikliminin oluşturulamamasıdır. Uzak eğitimde sınıflar sanal hale gelmekte, öğrencilerin derslere devamlarının mecbur olmaması, ekranı açma zorunluluğunun bulunmaması, bazı derslere üç beş öğrencinin katılması sınıf iklimimin oluşmasını engelleyebilmektedir. Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitimde rehberlik yapılamaması bir dezavantaj oluşturmaktadır. Yüz yüze eğitim döneminde sınavlara hazırlanan öğrencilere verimli ders çalışma yöntemlerini göstererek etkili ve verimli ders çalışmalarını sağlama, çeşitli meslekleri tanıyarak ilgi duydukları bu mesleği elde edebilmeleri için izlemeleri gereken yolları gösterme gibi görevleri olan rehber öğretmenlerinin uzaktan eğitimde yer almaması (Özcan, vd.,'nin 2020) öğrencilerin uzaktan eğitimde rehberlik eksikliği yaşamalarının nedeni olabilir. Yine okullarda yürütülen yüz yüze eğitimde ders öğretmenleri de ders çalışma konusunda, zamanı planlama konusunda, üniversitelerin, bölümlerin ve mesleklerin tanıtılması konusunda öğrencilere yardımcı olabilmektedir. Uzaktan eğitim süresince müfredatını yetiştirme kaygısında olan öğretmenler öğrencilere yeterli rehberlik yapamamış olabilir.

Araştırma sonuçlarından hareketle aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Öğretmen ve öğrencilere uzaktan eğitim ile ilgili teknolojik becerilerin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.
  - Dijital içerikler zenginleştirilerek öğretmen ve öğrencilerin kullanımına açılabilir
  - Psikolojik danışmanlık ve rehberlik biriminin uzaktan eğitim sürecine daha aktif bir şekilde dâhil edilebileceği düzenlemeler yapılabilir.
  - Ailelerin uzaktan eğitim sürecinde neler yapmaları gerektiği konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılabilir.
  - Öğretmen ve öğrencilerin dijital becerilerini artırıcı eğitim programları hazırlanabilir
  - Uzaktan eğitime uyumlu ölçme ve değerlendirme sistemleri geliştirilebilir.
  - Öğrencilerin uzaktan eğitimde sınavlara nasıl hazırlanacağı konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılabilir.

**Etik Kurul İzin Bilgisi:** *Bu araştırma, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulunun 22/02/2021 tarihli E-72321963-300-16840 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.*

**Yazar Çıkar Çatışması Bilgisi:** *Yazarlar arasında araştırma sürecinde herhangi bir çıkar çatışması yaşanmamıştır.*

**Yazar Katkısı:** *Araştırmanın birinci yazarı araştırmanın verilerini toplamış, giriş, yöntem, bulgular, tartışma, sonuç ve önerileri kısımlarını yazmıştır. Araştırmanın ikinci yazarı araştırma konusunu belirlemiş, araştırma sürecini yönetmiş, tezin makaleye dönüştürülme işlemini gerçekleştirmiştir.*

### Kaynakça

- Adıgüzel, A. (2020). Salgın sürecinde uzaktan eğitim ve öğrenci başarısını değerlendirmeye ilişkin öğretmen görüşleri, *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 253-271.
- Aksoy, H. (2018). *Uzaktan eğitimde merkezi sınav sistemi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Al, U. ve Madran, O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası Dergisi*, 5(2), 259-271.
- Alper, A. (2020). Pandemi sürecinde k-12 düzeyinde uzaktan eğitim: durum çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 45-67.
- Altıkardeş, A., Korkmaz, H., Çamurcu Y. (2001). Web tabanlı eğitimde planlanma ve organizasyon. [Elektronik Versiyon], *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sempozyum Özel Sayısı 3, 396-402.
- Altıparmak, M., Kurt, İ. D. ve Kapıdere, M. (2011). E-öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. XI. Akademik Bilişim Kongresi.
- Altun, E. (2020). *Eğitmenlerin uzaktan eğitime yönelik pedagojik yeterliliklerinin uzaktan eğitim ders videoları aracılığıyla incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Arslan, K., Arı, A. G., ve Kanat, M. H. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde verilen uzaktan eğitim hakkında veli görüşleri. *Ulakbilge*, 57, 192-206.

- Arslan, Y. ve Şumuer, E. (2020). Covid-19 döneminde sanal sınıflarda öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunları. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 201-230.
- Aytekin, Ç. (2004). *Uydu ile dijital eğitim platformu*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Birişçi, S. (2013). Video konferans tabanlı uzaktan eğitime ilişkin öğrenci tutumları ve görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 2(1), 24-40.
- Buyruk, H. (2014). Öğretmen performansının göstergesi olarak merkezi sınavlar ve eğitimde performans değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 28-42.
- Can, E. (2020). Coronavirüs (covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6 (2), 11-53.
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri, beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Çetin, A. ve Ünsal, S. (2018). Merkezi sınavların öğretmenler üzerinde sosyal, psikolojik etkisi ve öğretmenlerin öğretim programı uygulamalarına yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 304-323.
- Çetin, A., ve Ünsal, S. (2020). Eğitimin Temel Kavramları ve İşlevi, Yükseköğretimde Eğitimcilerin Eğitimi, Ed: M. TEKEREK, M. SAĞIR, Ankara, s. 1-20.
- Daban, O. ve Hatırlı, S. A. (2012). Uzaktan eğitim öğrencilerinin sosyo-ekonomik özellikleri ve istihdam beklentileri: SDÜ örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 247-263.
- Daniel, S. J. (2020). Education and the covid-19 pandemic. Prospects, <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09464-3>
- Degges-White, S. (2020). Zoom fatigue: don't let video meetings zap your energy some 'cheats' to help you beat zoom fatigue before it beats you. *Psychology Today*, <https://www.psychologytoday.com/us/blog/lifetime-connections/202004/zoom-fatiguedont-let-video-meetingszap-your-energy> 25 Kasım 2020).

- Deneui, D. & Dodge, T. (2006). Asynchronous learning networks and student outcomes: the utility of online learning components in hybrid courses. *Journal of Instructional Psychology*, 33(4), 256-259.
- Gören, S. Ç., Gök, F. S., Yalçın, M. T., Göregen, F. ve Çalışkan, M. (2020). Küresel salgın sürecinde uzaktan eğitimin değerlendirilmesi: Ankara örneği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 69-94.
- Gülнар, B. (2008). Bilgisayar ve internet destekli uzaktan eğitim programlarının tasarım, geliştirme ve değerlendirme aşamaları: Suzep Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 259-271.
- Gürbüz, A., Çamurcu, Y. ve Baba, F. (2000). Web tabanlı eğitim yapısı tasarım kriterleri. *VI. Türkiye'de İnternet Konferansı*, İstanbul.
- Horspool, A. & Lange, C. (2012). Applying the scholarship of teaching and learning: student perceptions, behaviours and success online and face-to-face. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 37(1), 73-88.
- İbicioğlu, H. ve Antalyalı, Ö. L. (2005). Uzaktan eğitimin başarısında imkân algı motivasyon ve etkileşim faktörlerinin etkileri: karşılaştırmalı bir uygulama. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 325-338.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kahraman, M., E. (2020). Covid-19 salgınının uygulamalı derslere etkisi ve bu derslerin uzaktan eğitimle yürütülmesi: temel tasarım dersi örneği. *Medeniyet Sanat Dergisi*, 6(1), 44-56.
- Kan, A., Ü. ve Fidan, E., K. (2016). Türk dili dersinin uzaktan eğitimle yürütülmesine ilişkin öğrenci algıları. *Turkish Journal of Educational Studies*, 3(2), 23-44.
- Kaptan, H., Gürbüz, A. ve Buldu, A. (2001). Yeni bir eğitim olgusu olarak web tabanlı eğitime kısa bir bakış. *Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuar Bildirileri*, 28-29.
- Karakuş, N., Ucuзsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N. ve Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 19, 220-241.

- Kaya, Z., Erden, O., Çakır, H., Bağırşakçı, B. (2004). Uzaktan eğitimin temelleri dersindeki uzaktan eğitim ihtiyacı ünitesinin web tabanlı sunumunun hazırlanması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 3(3), 165-175.
- Koca, Ü. (2020). Programlama dili öğretimi için tasarlanan uzaktan eğitim programının öğrencilerin akademik başarıları ve uygulama yapabilmeleri üzerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye.
- Kurnaz, A., Kaynar, H., Barışık, C. Ş. ve Doğrukök, B. (2020). Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 293-322.
- MEB. (2020a). *Eğitimde Bu Hafta 23-29 Mart 2020*. [[01112942\\_egyıtyıymde\\_bu\\_hafta\\_23-29\\_mart\\_2020.pdf](#)], Erişim tarihi: 15.04.2020.
- MEB. (2020b). *Lise öğrencilerine soru destek paketi*. [<http://www.meb.gov.tr/lise-ogrencilerine-soru-destek-paketi/haber/20670/tr>], Erişim tarihi: 15 Nisan 2020.
- MEB. (2020c). *EBA'da canlı sınıfla eğitim başlıyor*. [<http://www.meb.gov.tr/ebada-canli-sinfla-egitim-basliyor/haber/20602/tr>], Erişim tarihi: 15 Nisan 2020.
- MEB. (2020d). *Millî eğitim bakanlığından 12. sınıflara yks öncesi canlı sınav desteği*. [<https://yegitek.meb.gov.tr/www/mill-egitim-bakanligindan-12-siniflara-yks-oncesi-canli-sinav-destegi/icerik/3055>], Erişim tarihi: 15 Nisan 2020.
- MEB. (2020e). *EBA akademik destek*. [<https://yegitek.meb.gov.tr/www/eba-akademik-destek/icerik/3014#>], Erişim tarihi: 18.08.2021.
- MEB. (2020f). *YKS İnteraktif Soru Çözümleri Başlıyor*. [<https://www.meb.gov.tr/yksye-hazirlanan-ogrenciler-icin-interaktif-soru-cozumleri-basliyor/haber/22492/tr>], Erişim tarihi: 18.08.2021.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (3. Baskı) (Çev.: Selahattin Turan), Ankara:Nobel Akademik Yayıncılık.
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 17(1), 22-36.
- Özarıslan, M., Kubat, B. ve Bay, Ö. F. (2007). Uzaktan eğitim için entegre ofis dersinin web tabanlı içeriğinin geliştirilmesi ve üretilmesi. *Akademik Bilişim*, 31.



- Özcan, E., Ö., Tosun, N. ve EKEN, D. T. (2020). Covid-19 salgını ile acil ve zorunlu uzaktan eğitime geçiş: genel bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 113-128.
- Özdoğan, A. Ç., ve Berkant, H. G. (2020). COVID-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ. & Öztürk, M. (2017). Students and teaching staff's assessments regarding distance education applications in formal education. *Journal of Higher Education and Science*, 7(2), ss. 294-304.
- Özgül, E., Ceran, D. ve Yıldız, D. (2020). Uzaktan eğitimle yapılan türkçe dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 395-412.
- Öztaş, S. ve Kılıç, B. (2017). Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi dersinin uzaktan eğitim şeklinde verilmesinin öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Turkish History Education Journal*, 6(2), 268-293.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*, M. Bütün ve S.B. Demir,( Ed.) 3. Baskı, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Reime, M., H., Harris, A., Aksnes, J. & Mikkelsen, J. (2008). The most successful method in teaching nursing students infection control–elearning or lecture?. *Nurse Education Today*, 28(7), 798-806.
- Reimers, F. M. (2020). What the Covid-19 Pandemic will change in education depends on the thoughtfulness of education responses today. *Worlds of Education* [https://www.worldsofeducation.org/en/woe\\_homepage/woe\\_detail/16727/%E2%80%9Cwhat-the-covid-19-pandemic-will-change-in-educationdepends-on-the-thoughtfulness-of-education-responses-today%E2%80%9D-byfernando-m-reimers](https://www.worldsofeducation.org/en/woe_homepage/woe_detail/16727/%E2%80%9Cwhat-the-covid-19-pandemic-will-change-in-educationdepends-on-the-thoughtfulness-of-education-responses-today%E2%80%9D-byfernando-m-reimers)
- Sel, F. (2018). *İnönü üniversitesi uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrimiçi öğrenci bağlılık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Serçemeli, M. ve Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53.

- Sümer, M. (2016). Sanal derslere ilişkin öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(27/3), 181-200.
- Todhunter, B. (2013). LOL- limitations of online learning- are we selling the open and distance education message short?. *Distance Education*, 34(2), 232–252.
- Tuncer, M. ve Bahadır, F. (2017). Uzaktan eğitim programlarının bu programlarda öğrenim gören öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Evaluation*, 1(2), 29-38.
- Türküresin, H. E. (2020). COVID-19 pandemi döneminde yürütülen uzaktan eğitim uygulamalarının öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1),597-618.
- Uzoğlu, M. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16), ss. 335-351.
- Uzoğlu, M., Cengiz, E. ve Daşdemir, G. (2013). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin seviye belirleme sınavı (SBS)'nda yapılan değişiklikler ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3),77-86.
- Ünal., M. ve Bulunuz, N. (2020). COVID-19 salgını döneminde yürütülen uzaktan eğitim çalışmalarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi ve sonraki sürece ilişkin öneriler. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1),343-369.
- Varol, A. ve Türel, Y. K. (2003). Çevrimiçi uzaktan eğitimde iletişim modülü. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(1), 34–42.
- World Health Organization (WHO). (2020). *Q &As on COVID-19 and related health topics*. Retrieved, [<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-andanswers-hub>], Erişim tarihi: Haziran 12.07.2020.
- Wiederhold, B. K. (2020). Connecting through technology during the coronavirus disease 2019 pandemic: avoiding “zoom fatigue”. *Cyberpsychology, Behavior, And Social Networking*, 23(7), 437-438.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E., Güner, B., Mutlu, H., Doğanay, G. ve Yılmaz, D. (2020). *Veli algısına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Konya: Palet Yayınları.

Yolcu, H. (2020). Koronavirüs (covid-19) pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250.

Yurdakul, B. (2015). Uzaktan Eğitim. Özcan Demirel (Ed.), *eğitimde yeni yönelimler*, (6. Baskı) içinde (s.271–286) Ankara: Pegem Akademi.



## Being Prepared and Preparing the Students for the Central Exam with Distance Education \*

Faruk Yüksek<sup>1</sup> & Serkan Ünsal<sup>2</sup>

• *Received:* 24.02.2022 • *Accepted:* 22.09.2022 • *Published:* 02.05.2023

### Abstract

The aim of this research is to reveal the advantages and disadvantages of being prepared and preparing the students for central exams with distance education according to the perceptions of teachers and students. The research was carried out in the phenomenology (phenomenology) pattern, one of the qualitative research designs. The study groups of the research consisted of 15 teachers working in different types of high schools in the central districts of Kahramanmaraş province in the 2020-2021 academic year and preparing students for the Higher Education Institutions Examinations with distance education and 91 students preparing for the same exam. In the study, semi-structured interview form and open-ended questionnaire form developed by the researchers were used to collect data. Data collection was carried out in 9 different high schools in four months. Content analysis was used to analyze the obtained data. In the research, it has been concluded that preparing students for central exams with distance education provides advantages to the teacher in many respects; eliminating waste of time, providing material diversity, providing equality of opportunity and opportunity, facilitating the solution of questions. In addition, it has been concluded that preparing students for central exams with distance education offers advantages in terms of leaving more time to prepare for the exam, not interrupting the study, being suitable for individual differences, less stress, being suitable for self-directed learning, providing a comfortable working environment and providing a richness of content. According to the results of the research, it can be ensured that the digital content that students and teachers can use in distance education can be enriched and students can benefit from guidance services more effectively.

**Keywords:** distance education, advantages of distance education, central exams, education information network

\* This article was produced from the master's thesis titled "Being Prepared and Preparing the Students for the Central Exam with Distance Education" prepared by the first author under the supervision of the second author.

<sup>1</sup> Teacher, TOKİ Kazımkarabekir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 0000-0003-4394-5349, farukyuksekk@gmail.com

<sup>2</sup> Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, 0000-0003-0367-0723, serkan-unsal09@hotmail.com

**Cited:**

Yüksek, F., & Ünsal, S. (2023). Being Prepared and Preparing the Students for the Central Exam with Distance Education. *Pamukkale University Journal of Education*, 58, 323-348. doi:10.9779.pauefd.1078533

**Introduction**

In the world in the 21st century; social, cultural, economic, political and technological changes and transformations have been taking place (Aksoy, 2018). These changes and transformations affect many institutions as well as educational institutions. Depending on this effect; New learning approaches such as distance education, technopedagogical education, e-learning, blended learning, flipped learning, digital learning and lifelong learning have emerged (Çetin & Ünsal, 2020). Distance education, which is one of these learning approaches, has started to be used more due to the widespread use of the internet (Aksoy, 2018). Distance education is defined as the educational activity of education stakeholders in different places and times from a certain center with communication technologies (Daban & Hatırlı, 2012), the environment where education opportunities are offered to those who cannot continue face-to-face education (Sel, 2018), learning speed and education level can be adjusted, a model in which evaluation is made (Kaya et al., 2004).

Distance Learning makes written, verbal and visual communication possible, virtual classrooms can be created, the sense of belonging is met (Al & Madran, 2004; Sel, 2018), it provides time and space flexibility to its subject and object, and allows the repetition of lessons (Altun, 2020). Therefore, distance education can also be used to support face-to-face education when there is no face-to-face education opportunity. In addition, distance education is frequently used as an alternative to face-to-face education in schools in times of crisis that occur as a result of events such as natural disasters, terrorism and epidemics that cause education to stop or disrupt (Kahraman, 2020; Türküresin, 2020). The coronavirus (Covid-19) pandemic, which emerged in the city of Wuhan, China in December 2019, spread rapidly all over the world and is highly contagious, is one of these crisis times (Gören, Gök, Yalçın, Göregen and Çalışkan, 2020; Serçemeli and Kurnaz, 2020; World Health Organization [WHO], 2020). Many countries that had to take a break from face-to-face education practices due to the coronavirus pandemic have started to use distance education applications supported by different technological infrastructures to ensure the continuation of education without interruption (Can, 2020).

In Turkey, education and training was suspended for one week on March 16, 2020 due to the Coronavirus (Covid-19) pandemic (Serçemeli & Kurnaz, 2020), which started to occur as of March 11, 2020 (Gören et al., 2020). With the decision to close schools in Turkey, the Ministry of National Education switched to distance education on March 23 to meet the education and training needs of students. In the distance education process, the Ministry of National Education used the Educational Information Network (EBA), a digital education platform, and EBA TV, which was established as a result of cooperation with the Turkish Radio and Television Corporation (TRT) (Alper, 2020). EBA TV started to serve primary, secondary and high school students with 20-25 minute lecture videos from three different channels: EBA TV Primary School, EBA TV Secondary School and EBA TV High School. Eba.gov.tr's infrastructure has been expanded and the Education Information Network (EBA) has been made ready for distance education for more than 18 million students (MEB, 2020a). In addition to EBA TV and EBA, teachers and students also used the most preferred Zoom system in the field of education (Arslan et al., 2021; Degges-White, 2020; Wiederhold, 2020). Although the teaching process is tried to be continued with distance education applications with these studies (Daniel, 2020; Kahraman, 2020; Reimers, 2020), all stakeholders of education in Turkey as well as all over the world have been affected by this process. Among these stakeholders, students preparing for the central exams (YKS-TYT-AYT-YDT) were more affected by this process. Because central exams are very important for teachers, students and parents (Çetin & Ünsal, 2018). Since central exams are important for students, parents and teachers, it has been decided to hold central exams even during the coronavirus pandemic. However, it has been decided that the students who will enter YKS are responsible for all subjects in the 9th, 10th and 11th grades, and only for the first semester subjects in the 12th grade (MEB, 2020b).

In the distance education process, it can be said that the Ministry of National Education is trying to provide support services to students by carrying out many studies and arrangements for students preparing for central exams. As of Monday, April 13, 2020, live lessons have been implemented for 12th grade students who are preparing for YKS via the EBA platform. In addition, a Question Support Package consisting of 490 questions covering the curriculum and achievements of the first semester at all grade levels of high schools has been published for teachers and students to use (MEB, 2020c). In the next period, the Ministry of National Education has started to conduct online mock exams for students preparing for YKS so that they can see the shortcomings of the students before the

exam (MEB, 2020d). The Ministry of National Education has carried out studies to further enrich the service it offers through distance education for students preparing for YKS. One of them is the EBA Academic Support program, which offers students individualized programs. This program includes a system that measures the performance of students, recommends tests with personalized, missing-remediation lists, plans which subject to study and how much, contains detailed lecture videos, sample questions, solution videos, and dozens of resource books with new generation questions (MEB, 2020e). Thanks to this system, a digital platform has been created for students preparing for YKS, where they can participate interactively and ask their questions (MEB, 2020f).

Preparing for YKS with distance education is quite different from previous education experiences for both students and teachers. With distance education, it can be said that there are fundamental changes in the study habits, roles and responsibilities of teachers and students preparing for central exams. The teacher, who used to teach face-to-face, solve questions, explain their subjects and provide guidance, started to do these studies through distance education. Similarly, while students were asking the questions they could not do, the subjects they could not understand to the teachers face to face, they started to ask them online with distance education and started to do their homework and practice exams online. It can be stated that this process is a new situation for teachers and students and includes quite different experiences. In this respect, it can be said that it is necessary to determine how the studies and practices of the Ministry of National Education for the central exams are perceived and perceived by the students preparing for the exams and the teachers preparing for the exams. Because it can be said that the success and efficiency of the distance education process will be affected by the teachers' perspectives on distance education and their experience of teaching with distance education (Reime et al., 2008; Yurdakul, 2015) and students' attitudes towards distance education and the belief they will develop. Although there are many studies on the distance education process, which started on March 23 due to the coronavirus epidemic, in terms of teachers and students, (Adıgüzel, 2020; Buyruk, 2014; Daban & Hatırlı 2012; Kurnaz et al., 2020; Özdoğan & Berkant, 2020; Özgül et al., 2020; Ünal & Bulunuz, 2020)

The lack of research on teachers preparing students for central exams with distance education and students being prepared for central exams created the problem of this research. The problem statement of the research is what are the advantages and disadvantages of preparing and preparing for central exams with distance education

according to the perceptions of teachers and students? In line with this problem statement, answers to the following questions were sought.

1. What are the opinions of teachers who have experience of preparing students for central exams with distance education (YKS-TYT, AYT, YDT) on the advantages and disadvantages of this experience?

2. What are the opinions of students who have experience of preparing for central exams (YKS-TYT, AYT, YDT) with distance education on the advantages and disadvantages of this experience?

## **Method**

### **Research Model**

In this study, phenomenology (phenomenology) design, one of the qualitative research designs, was used since it was aimed to examine the advantages and disadvantages of preparing and preparing for central exams with distance education according to the opinions of teachers and students. The purpose of the phenomenological design is to reveal how people interpret the experiences they have gained from their lives, what kind of meanings they ascribe to their experiences, and what kind of understanding they adopt based on this meaning (Merriam, 2018; Patton, 2018). In studies on phenomenology, phenomena may appear in various forms such as events, experiences, orientations, perceptions and situations (Yıldırım & Şimşek, 2016). The phenomenon investigated in this study is to prepare and prepare for the central exams in the distance education process.

### **Working group/Participants**

In phenomenological studies, the people from whom data will be collected should be able to answer the questions in detail and be related to the phenomenon (Creswell, 2018; Yıldırım & Şimşek, 2016). Therefore, in this study, two study groups were studied: teachers who have experience of preparing for central exams with distance education and students who have experience of preparing for central exams with distance education. The teachers group consisted of 15 teachers working in public schools in Onikisubat and Dulkadiroğlu districts of Kahramanmaraş province in the 2020-2021 academic year. The teachers for whom data were collected were determined by using the "Criteria (Criteria) Sampling" method, one of the "Purposeful Sampling" methods. For this research, the criteria for the selection of teachers were to work in a high school in the 2020-2021 academic year, to have questions



from their branch in the central exams, and to have experience in teaching 12th grades with distance education. Demographic characteristics of the study group are given in Table 1.

**Table 1**

*Demographic Characteristics of Teachers*

Code	Gender	Graduation	Branch	Experience	School Type
K1	Male	Bachelor	Physics	16-20	And. Lis.
K2	Male	Bachelor	History	26 yıl ve üzer	AİHL
K3	Male	Master	Geography	16-20	And. Lis.
K4	Male	Bachelor	Turkish and Lit.	Language21-25	AİHL
K5	Female	Bachelor	Maths	16-20	MTAL
K6	Male	Bachelor	English	21-25	And. Lis.
K7	Male	Bachelor	Maths	21-25	Fen Lis.
K8	Male	Bachelor	Turkish and Lit.	Language16-20	AİHL
K9	Male	Bachelor	Turkish and Lit.	Language21-25	MTAL
K10	Male	Bachelor	Turkish and Lit.	Language21-25	Fen Lis.
K11	Female	Master	Turkish and Lit.	Language16-20	MTAL
K12	Male	Bachelor	Turkish and Lit.	Language21-25	Sos. Bil.

K13	Male	Master	Geography	21-25	AİHL
K14	Male	Bachelor	Religion Culture	1-5	MTAL
K15	Male	Bachelor	Maths	21-25	MTAL

The second study group of the research consisted of 91 students who were students in the 12th grade of high schools in Onikisubat and Dulkadiroğlu districts of Kahramanmaraş province in the 2020-2021 academic year and had distance education experience. The selection of the students was determined by the "easily accessible sampling" method, one of the "purposive sampling" methods.

The second study group consists of 91 students, 60 of whom are girls and 31 are boys. 35 of the students are Science High School, 25 Vocational and Technical Anatolian High School, 12 Anatolian Imam Hatip High School, 12 Anatolian High School and 7 Social Sciences High School students. According to the fields they will graduate from high school, 57 students study in science, 33 students in equal weight and 1 student in verbal.

### **Data Collection Tools**

In the study, the "Semi-Structured Interview Form" developed by the researchers and consisting of two parts was used to collect the data from the teachers constituting the first study group. The interview form consists of 5 questions to determine the demographic characteristics of the participating teachers and 2 questions to determine the teachers' views on the advantages and disadvantages of preparing students for central exams through distance education.

The data from the students participating in the research were collected with an open-ended questionnaire prepared in Google form, since it would be risky for health to collect data face to face due to the Covid-19 epidemic. The created open-ended questionnaire form was uploaded to the Google form link and delivered to the students via social media. The form delivered to the students was created in 3 parts. In the first part, there is information about ethical information and confidentiality. If the student agrees to participate in the research voluntarily, he marked the "I agree" part. In the second part, 4 questions about their demographic information were asked to the students who accepted to participate in the research. In the third part, 2 questions were asked about the advantages and disadvantages of distance education and preparation for the central exam.

## Data Analysis

There is no common method of converting data into findings for all studies in qualitative research (Patton, 2018). In this study, content analysis was used to analyze the data obtained by using a semi-structured interview form and an open-ended questionnaire. Content analysis ensures that codes, categories and themes that are not obvious are revealed with the analytical intelligence and experience of the researcher, thanks to the detailed examination of the collected data (Yıldırım & Şimşek, 2016).

In this study, in accordance with the content analysis, the data obtained from the teachers and students were organized and made into a form that could be analyzed, a judgment was made about the whole of the data by examining the data, codes were created by dividing the data texts, themes were determined by combining common codes, and the codes and themes were tabulated. Information including sample themes and codes for content analysis is presented in Table 2.

**Table 2**

*Qualitative Data Analysis Example*

Theme	Code	Participant	Participant Opinion
The advantages of preparing the students for the central exam with distance learning	Devoting more time to lessons	K2	<i>Both the student and the teacher spend no time at the point of going to school or during the break time etc. In a very short time, without using various different arguments, they can participate in the same education, the same social media platform and conduct their education and training in this way.</i>

What did you do to prepare the students to the central exams during distance education?	Guiding K8	<i>During periods when anxiety and stress levels were very high, we conducted guidance programs with our students via Zoom.</i>
The advantages of preparing the students for the central exams with distance education	<i>Spending more time preparing for the exam</i> S26	<i>There is more time and we do not have to study for vocational courses.</i>
How and with what activities did you prepare for the central exam during distant education?	<i>By watching course videos on the net</i> S11	<i>I was prepared by watching lecture videos and solving questions.</i>

---

In this study, various precautions were taken by the researchers to keep the factors affecting the validity and reliability of the research to a minimum (Yıldırım & Şimşek, 2016). In this study, the method of the research, how the data collection tools were prepared, how the data were collected and analyzed, and the results were presented in detail. The data collection tools used in the research, all raw data obtained from the participants, audio recordings, codings created during the analysis, notes kept, forms were kept on file for the confirmation of those concerned, if necessary. In this study, the researcher made source triangulation with the data obtained from teachers and students in order to reveal the advantages and disadvantages of being prepared and preparing the students for central exams with distance education and increased the data sources. The credibility of the research has been increased by including direct quotations in the research.

### **The role of the researcher**

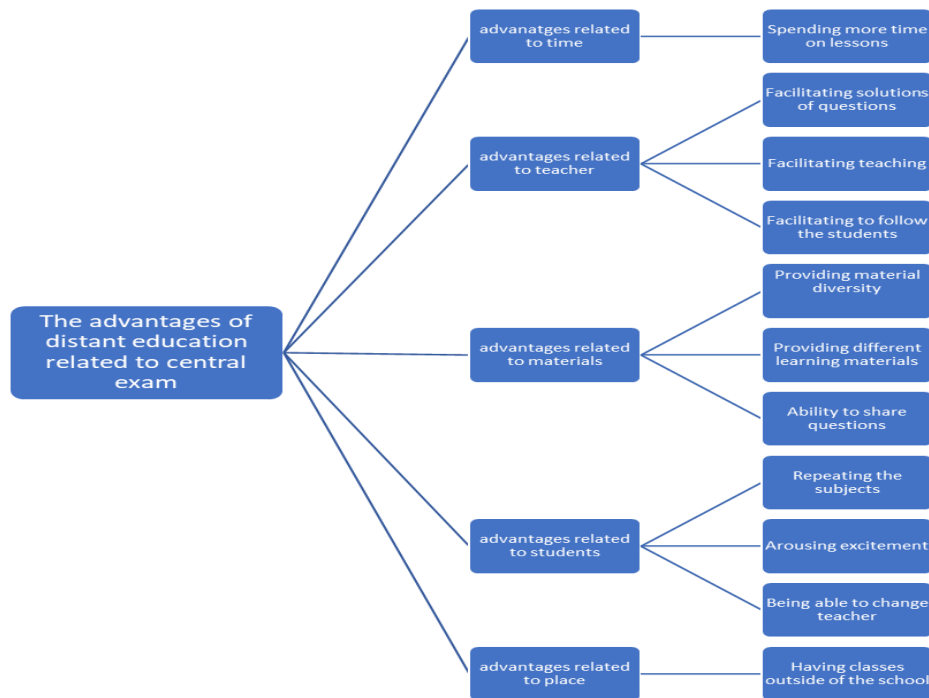
In this study, the fact that one of the researchers was a Turkish Language and Literature teacher in high school, the fact that there were questions from his branch in the central exams, at the same time he prepared the students for the central exams with live lessons in distance education, enabled him to communicate easily with the teachers and students in the study group, and to better understand their experiences and perspectives ( Yildirim and Şimşek, 2016). The fact that the other researcher has studies on central exams as an academic and frequently uses the qualitative research model in other research has facilitated the triangulation of sources from the data collected from teachers and students on the subject and reaching an inductive conclusion (Merriam, 2018; Patton, 2018; Yildirim & Şimşek, 2016).

### Findings

The codes, sub-themes and themes created from the opinions of teachers about the advantages of preparing students for central exams with distance education are presented in Figure 1.

**Figure 1**

*Teacher Opinions on the Advantages of Preparing Students for Central Exams with Distant Education*



When Figure 1 is examined, teachers' views on the advantages of preparing students for central exams (TYT, AYT, YDT) through distance education are gathered under the sub-

themes "advantages related to time, advantages related to teacher, advantages related to materials, advantages related to students, advantages related to place".

The opinion of K2, one of the teachers who sees the advantage of preparing for central exams with distance education as "Spending more time on lessons" is as follows: *"Both the student and the teacher don't spend any time at the point of going to school or during recess etc. Without using various different arguments, they can participate in the same education, the same social media platform and conduct their education and training in this way in a very short time."* K13's opinion on the fact that distance education creates an advantage by facilitating the solution of questions, said, *"As an advantage, it became a little easier for them to reach us, that is, they asked us questions whenever they wanted, from places where they were stuck. In other words, we even have a situation to discuss the question one-to-one..."*. One of the teachers, K14, who thinks that distance education creates an advantage by facilitating teaching, says, *"Distance education is student-centered because students have the chance to receive education 24/7 from whomever they want, whenever they want. Although it is often not possible to gather thousands of people and reach these large masses quickly at the same time, this problem can be easily solved with distance education."*. Teachers stated that being able to follow students in distance education is an advantage. K12's opinion on this subject is that, *"In the distance education process, it is easier for the family to follow the student since there is no school and the student does not leave home. Of course, this is the same situation for teachers. Because during the distance education process, we have the chance to see exactly how many courses the student attends and how many courses they do not take within the system of EBA."*

Teachers have seen that distance education provides material diversity as an advantage of preparing for central exams with distance education. Expressing his opinion in this context, teacher K8 said, *"From the student's point of view, many documents related to the exam process are provided free of charge in EBA, especially to our students. Our students benefit from these documents whenever and wherever they want, and I think that it is economically convenient for our students to get trial from many sources and many publications."*

One of the teachers, K5, who is of the opinion that being able to repeat the subject is an advantage in preparing students for central exams in distance education, said, *"The student can perceive a very simple subject in a very different way, that is, he cannot learn it. That's why, at least when he's away or watching a video or something, he has a chance to*

*watch it over and over again.*” P8, who thinks that preparing for central exams with distance education is an advantage in terms of providing the opportunity to take lessons outside the school, said: *“This process has shown us that school is not the only place for learning and teaching. The student or teacher can study the subject they want, whenever they want, wherever they want.”*

The code, sub-theme and theme created based on student opinions on the advantages of preparing for central exams with distance education are given in Table 3.

**Table 3**

*Students’ Opinions on the Advantages of Preparing for Distance Central Examinations*

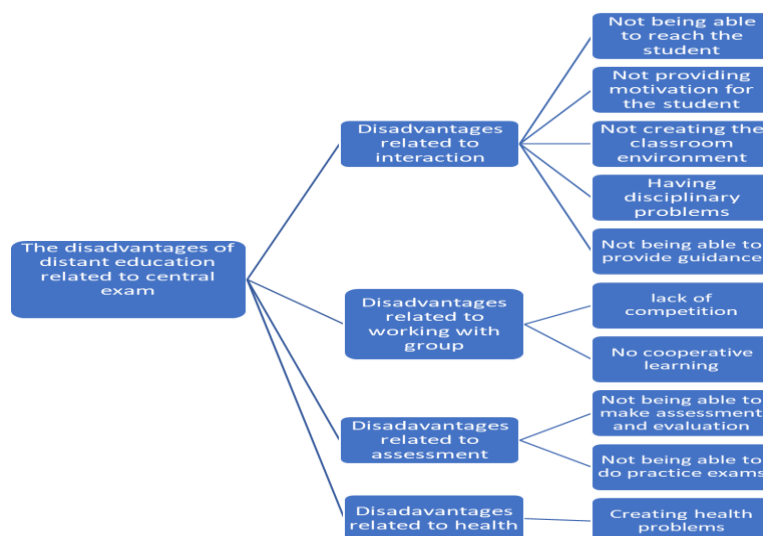
Theme	Sub-theme	Code
The advantages of preparing students for central exam with distant education	Time-related advantages	More time to prepare for the exam
		Lessons are exam oriented
	Student-related advantages	No distraction at work
		Suitable for individual differences
		Less stressful
		Suitable for self-directed learning
Place-related advantages	Providing a comfortable environment	
Material-related advantages	Providing rich content	

When Table 3 is examined, the views of students regarding their preparation for distance education and central exams are grouped under the sub-theme of advantages related to time, advantages related to students, advantages related to space, advantages related to materials. In addition, the codes of *“Allocating more time to preparing for the exam, Exam-*

oriented lessons, Not interrupting the study, Suitable for individual differences, Less stress, Suitable for self-directed learning, Providing a comfortable environment and providing richness of content" were obtained from the student opinions. S59, who thinks that distance education creates an advantage in terms of leaving more time to prepare for the exam expressed "We have more time to study at home by ourselves. In the simplest terms, factors such as school preparation and travel are eliminated. And school times are when students are most productive in general. We can allocate that time to lessons that we have trouble comprehending.". One of the students, who expressed the opinion that the courses studied during the distance education process are exam-oriented, which is an advantage, said that "There are no school courses, so we can work entirely with YKS." Students saw less stress in distance education as an advantage. Regarding this subject, S43 expressed an opinion "Experiencing less stress due to the absence of a constant competitive environment.". Students saw it as an advantage that distance education strengthens self-directed learning. Regarding this subject, S10 said, "Since my working style is mostly based on progress by working alone, it gave me an advantage in one respect." While expressing the opinion of Ö69 on the same subject stated as "Studying with many teacher options by getting support from You Tube and calmly understanding alone.". The codes, sub-themes and themes created from the opinions of teachers regarding the disadvantages of preparing students for central exams with distance education are shown in Figure 2.

## Figure 2

### Teachers' Views on the Disadvantages of Preparing Students for Remote Central Exams





When Figure 2 is examined, the sub-themes of "Disadvantages related to interaction, Disadvantages related to working with groups, Disadvantages related to assessment, Disadvantages related to health" were formed from the teachers' views on the disadvantages of preparing students for central exams through distance education. The generated codes are as follows: "Not being able to reach the student, Not providing motivation for the student, Not creating the classroom environment, Having disciplinary problems, Not being able to provide guidance, Lack of competition, No cooperative learning, Not being able to make assessment and evaluation, Not being able to do practice exams, Creating health problems". One of the teachers, who sees the inability to create motivation in students as a disadvantage of distance education, expressed the opinion of K1: *"You cannot fully motivate yourself. In other words, when students are face to face, they are more motivated in the classroom environment by looking at their friends. When he is alone, it is up to him whether he can provide his own inner motivation this time. For this reason, many of our students have difficulty preparing for the exams because their internal motivation is not fully established."*

Teachers stated that having discipline problems is the disadvantage of distance education. K2's opinion on this subject is as expressed: *"The fact that the image of the teacher and the student is closed in distance education can bring various difficulties in terms of the student's ability to apply both his own internal discipline and normal educational discipline. For example, the student can watch this while lying down, in bed or while eating breakfast with his family, I don't know."* The opinion of K5, one of the teachers who see the lack of competition in distance education as a disadvantage expressed in the form: *"When students see each other while preparing for the exams, 'How many nets did you make, how many nets did I make?' When they compare each other in this way, we can actually get slightly better results when there is a bit of competition. . We cannot achieve this result in distance education."* Teachers saw another disadvantage of distance education as hindering collaborative learning. P9's opinion on this subject is that *"Students stay away from interactive learning. Because when his friends are in, there are situations such as not being able to learn in the group, being influenced by each other, and sometimes even creating such a racing atmosphere, because the student does not always ask the teacher about everything. Sometimes he can learn from his friends by asking other friends, sharing documents, sharing information, talking in places he does not understand, in places where he gets stuck, and this situation disappears in distance education."* Teachers have

seen the inability to measure and evaluate as another disadvantage of preparing for central exams with distance education, since feedback cannot be received from the students. Regarding this subject, K3 said, “*Since we could not meet with the students face to face, we do not have any information about the readiness level of the students. We do not know if the student really writes his name on the back of that distance education platform, whether he is there or not, whether he is listening or interested in something else.*” The opinion of K12, one of the teachers who sees the inability to test as a disadvantage of distance education, “*Since we cannot give a booklet, be it trial exams or regular exams in distance education, it is a disadvantage because they do it on the screen.*”

The codes, sub-themes and themes obtained from the students' opinions on the disadvantages of preparing for the central exams with distance education are given in Table 4.

**Table 4**

*Student Opinions on the Disadvantages of Preparing for Central Exams with Distance Education*

Theme	Sub Theme	Codes
Disadvantages of distance education in terms of central exams	Disadvantages to the learning process	Creating learning losses
		Lack of motivation
		Inability to understand the topics
	Disadvantages related to digital inadequacies	Creating stress
		Failure to study regularly
		Lack of infrastructure
	Environmental disadvantages	Failure to conduct a practice exam
		Family pressure
		Disadvantages to social development

When Table 4 is examined, students' views on the disadvantages of preparing for central exams with distance education are grouped under the sub-themes of "Disadvantages of the learning process, Disadvantages of digital deficiencies, Disadvantages of the environment and Disadvantages of social development. From the opinions of the students, the codes "Creating learning losses, Lack of motivation, Inability to understand the subjects, Cause stress, Inability to study regularly, Lack of infrastructure, Inability to experiment, Family pressure". Students stated that they experience learning losses as a disadvantage of distance education. S1's opinion on this subject was expressed as , *"We cannot receive face-to-face training, our subjects are incomplete, we are working on subjects that we do not know at all."* S3 expressed his opinion, *"We cannot immediately consult our teacher about the questions and issues that we are stuck with. We are not always able to attend live classes and this causes us to lag behind our competitors."* S65, one of the students who expressed the opinion that distance education creates a lack of motivation in the research, said, *"Trying to understand the subjects we have seen for the first time also requires effort and effort. I think we are more tired."* Students have seen the stress of distance education as a disadvantage. S58's opinion on this subject was that, *"The lessons we listen to with our friends in the classroom environment amuse us even if it is difficult, or our friend can show us a practical way to understand a point that we do not think much about. This was already our last year we will spend together, maybe we will all part ways next year, so this year, which is both stressful and sad, makes it more sad and stressed because we did not see each other."* According to the students, another disadvantage of distance education is that they cannot study. Regarding this issue, S12 said, *"I am smart, I used to work a little bit. But in this distance education process, I could not establish a certain order in any way. My work is always sketchy."* Students saw the inability to solve questions as a disadvantage of distance education. On this subject, S17' said his opinion, *"Teacher, by not being able to say why this place is like this; By having to listen to the topics such as Derivative, Integral, Limit, which have heavy and abundant questions, on the YouTube platform, which explains with simple examples, and by not being able to reinforce them with a question solution."* T52, who is of the opinion that the lack of infrastructure in distance education is a disadvantage, expressed his opinion as *"Because I live in the village, there was no technological infrastructure and this caused me to be deprived of many things, both by taking live classes and not being able to take online exams..."* Students saw the inability to experiment in distance education as a disadvantage. Expressing his opinion in this direction, S13 said, *"We cannot test on a*

*regular basis, although we should try. We are trying to experiment in home conditions.” he said. One of the students who see family pressure in the distance education process as a disadvantage of distance education, S26 said, “Family pressure is felt more. You have a depressed mood because we are always at home.”.*

### **Discussion, Conclusion and Recommendations**

In this research, it is aimed to examine the advantages and disadvantages of preparing for central exams and preparing for central exams with distance education according to the views of teachers and students. According to the results of the research, the advantage of preparing for central exams with distance education is that students have more time to prepare for the exams. There are research results supporting this result of the research (Aytekin, 2004; Kan & Fidan, 2016; Odabaş, 2003; Tuncer & Bahadır 2017; Türküresin 2020; Uzoğlu, 2017). In face-to-face education, many activities such as preparing for school, commuting to school by bus, public transport or walking, spending time with friends at school, doing homework, participating in social activities, preparing projects can take a significant part of the students' time. Since these activities are not in distance education, students can use most of their time to prepare for exams. As a matter of fact, the most important advantage of distance education applications is that they are not dependent on time and place (DeNeui & Dodge, 2006; Varol & Türel, 2003) and they do not require time to go to and from school (Aytekin, 2004; Horspool & Lange, 2012; Odabaş, 2003; Özdoğan & Berkant, 2020). In the research, it has been concluded that distance education is advantageous for students preparing for central exams in terms of being suitable for self-directed learning. Distance education creates an advantage for students who can manage time and make a personal learning plan (Eken et al., 2020). At the point where today's internet technology has reached, students who can access all kinds of information via computer or mobile devices regardless of time and place (Aksoy, 2018; Altun, 2020; Özarslan et al., 2007) can adjust their learning according to their own pace. It can be said that a student who can access information at any time and place thanks to internet technologies, and who plans his/her own time well, can turn preparation for central exams into an advantage with distance education.

In the research, it was seen as an advantage of preparing for the exam that distance education provides material diversity. This advantage can be realized thanks to the tools used in distance education. Especially since web-based distance education is rich in written

and interactive materials, many materials and content can be designed for teachers and learners (Todhunter, 2013). In addition, teachers' multi-directional communication and interaction via the internet can be an advantage to be able to conduct lectures, conferences, seminars, and to prepare students for central exams with distance education (Altıkardeş et al., 2001). In the research, it has been concluded that distance education is advantageous for students preparing for central exams in terms of repeating the subject. There are research results supporting this result of the research (Aksoy 2018; Koca, 2020; Türküresin 2020; Uzunoğlu, 2017; Yolcu, 2020). The student can repeat the lessons and topics that they do not fully understand or have missed in face-to-face education on the internet (Altıparmak et al., 2011). Students can have the opportunity to learn according to their own speed, cognitive level and desire in the internet environment, and they can repeat the topics at different times and places, as well as from different teachers. This can be a great advantage for students. In the research, it was seen as a disadvantage of distance education that students could not ask their teachers questions that they could not do. The reason why students experience this situation may be due to the lack of this opportunity in the distance education process, while in face-to-face education, they can ask questions to the teachers during class hours or between classes. Students can overcome this disadvantage by asking questions to each other with the "Mail" or "Discussion" Groups they will form (Gürbüz et al., 2000), by discussing the question and criticizing the problem (Kaptan et al., 2001). However, according to the results of the research, students may prefer to reach the teacher in solving questions.

According to the results of the research, being able to follow students is another advantage of preparing for the exam in distance education. There are research results that do not coincide with this result of the research. (Birişçi, 2013; İbicioğlu & Antalyalı, 2005; Kan & Fidan, 2016; Karakuş et al., 2020; Özgöl et al., 2017; Öztaş & Kılınc, 2017; Sümer, 2016; Tuncer & Bahadır, 2017; Uzoğlu, 2017). With the programs in EBA created for students preparing for central exams, the results of the attempts made by the student are reported and recorded in the database, and it is possible to follow up on which achievement and at what level the student has learned. Therefore, the academic development of students can be followed more easily in distance education.

In the research, it was concluded that distance education has an advantage because it has a richer content. For students preparing for central exams, the diversity of materials and the richness of these materials in content is an important issue. Students who want to correctly solve every question asked in the exams want to prepare for the exam with rich and

different content. Distance education can offer this opportunity to students. According to another result of the research, another advantage of preparing for central exams with distance education is that lessons can be held outside of school. Thanks to distance education, learners can repeat their education as often as they want without being tied to a place outside of school (Altun, 2020), and can continue their education independent of time and place (İşman, 2008; Varol & Türer, 2003). According to the results of the research, the problem of establishing an online connection with the student creates a disadvantage in preparing for the central exams with distance education. This result of the research supports the result of Gülnar's (2008) research. The lack of internet access due to the lack of infrastructure in rural areas, the distance education of more than one student in the same house, the inability of families to connect the internet at home due to economic reasons, the densities experienced in the EBA from time to time may be the reasons why teachers have problems in establishing an online connection with students in distance education. In the research, it was concluded that the inability to provide motivation in students creates a disadvantage in preparing for central exams with distance education. This result of the research is supported by the research results of Yılmaz, Güner, Mutlu, Doğanay, Yılmaz (2020). The reason for the loss of motivation among students in distance education may be the fact that students move away from the school and classroom competition environment in distance education, and that the interaction and communication between students and teachers based on motivation in face-to-face education is limited in distance education. In addition, the presence of teachers and students in different places causes a loss of motivation in students (Aksoy, 2018; Arslan & Şumuer, 2020).

According to the results of the research, preparing for the central exams with distance education creates a disadvantage as it prevents regular study. One of the problems that arise in distance education during the pandemic period is that there are students who have problems with time management and cannot make a self-directed learning program (Özcan et al., 2020). This may be the reason why students cannot study regularly.

According to the results of the research, it is one of the disadvantages of distance education that students experience family pressure during the distance education process. Managing the distance education process in families with insufficient digital literacy can be a difficult process (Özcan et al., 2020). This situation may cause family pressure on the student. According to the results of the research, one of the disadvantages of distance education is the inability to create a classroom climate. Classes become virtual in distance

education, students are not obliged to attend classes, there is no obligation to open the screen, and the participation of three or five students in some classes can prevent the formation of my classroom climate. According to the results of the research, the lack of guidance in distance education constitutes a disadvantage. In the face-to-face education period, the absence of guidance teachers, who have duties such as providing effective and efficient course work by showing efficient study methods to students preparing for exams, recognizing various professions and showing the ways they should follow in order to obtain this profession they are interested in (Özcan et al. 2020) may be the reason why students lack guidance in distance education. Again, in the face-to-face education carried out in schools, course teachers can also help students in studying, planning time, introducing universities, departments and professions. Teachers who are concerned about covering their curriculum during distance education may not have been able to provide sufficient guidance to students.

Based on the results of the research, the following recommendations were developed:

- Studies can be carried out to increase the technological skills of teachers and students related to distance education.
- Digital contents can be enriched and made available to teachers and students.
- Arrangements can be made to include the psychological counseling and guidance unit more actively in the distance education process.
- Informative studies can be conducted on what families should do in the distance education process.
- Training programs can be prepared to increase the digital skills of teachers and students
- Measurement and evaluation systems compatible with distance education can be developed.
- Information studies can be conducted on how to prepare students for exams in distance education.

**Ethics Committee Permission Information:** *This research was carried out with the permission of Kahramanmaraş Sütçü İmam University Social and Human Sciences Ethics Committee with the decision numbered E-72321963-300-16840 dated 22/02/2021.*

**Author Conflict of Interest Information:** *There was no conflict of interest between the authors during the research process.*

**Author Contribution:** *The first author of the study collected the data of the study and wrote the introduction, method, findings, discussion, conclusion and recommendations. The second author of the study determined the research topic, managed the research process, and carried out the process of transforming the thesis into an article.*

### References

- Adıgüzel, A. (2020). Salgın sürecinde uzaktan eğitim ve öğrenci başarısını değerlendirmeye ilişkin öğretmen görüşleri, *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 253-271.
- Aksoy, H. (2018). *Uzaktan eğitimde merkezi sınav sistemi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Al, U. & Madran, O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası Dergisi*, 5(2), 259-271.
- Alper, A. (2020). Pandemi sürecinde k-12 düzeyinde uzaktan eğitim: durum çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 45-67.
- Altıkardeş, A., Korkmaz, H., Çamurcu Y. (2001). Web tabanlı eğitimde planlanma ve organizasyon. [Elektronik Versiyon], *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sempozyum Özel Sayısı 3, 396-402.
- Altıparmak, M., Kurt, İ. D. & Kapıdere, M. (2011). E-öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. XI. Akademik Bilişim Kongresi.
- Altun, E. (2020). *Eğitmenlerin uzaktan eğitime yönelik pedagojik yeterliliklerinin uzaktan eğitim ders videoları aracılığıyla incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Arslan, K., Arı, A. G., & Kanat, M. H. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde verilen uzaktan eğitim hakkında veli görüşleri. *Ulakbilge*, 57, 192-206.
- Arslan, Y. & Şumuer, E. (2020). Covid-19 döneminde sanal sınıflarda öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunları. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 201-230.
- Aytekin, Ç. (2004). *Uydu ile dijital eğitim platformu*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.



- Birişçi, S. (2013). Video konferans tabanlı uzaktan eğitime ilişkin öğrenci tutumları ve görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 2(1), 24-40.
- Buyruk, H. (2014). Öğretmen performansının göstergesi olarak merkezi sınavlar ve eğitimde performans değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 28-42.
- Can, E. (2020). Coronavirüs (covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri, beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Çetin, A. & Ünsal, S. (2018). Merkezi sınavların öğretmenler üzerinde sosyal, psikolojik etkisi ve öğretmenlerin öğretim programı uygulamalarına yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 304-323.
- Çetin, A., & Ünsal, S. (2020). Eğitimin Temel Kavramları ve İşlevi, Yükseköğretimde Eğitimcilerin Eğitimi, Ed: M. Tekerek, M. Sağır, Ankara, s. 1-20.
- Daban, O. & Hatırlı, S. A. (2012). Uzaktan eğitim öğrencilerinin sosyo-ekonomik özellikleri ve istihdam beklentileri: SDÜ örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 247-263.
- Daniel, S. J. (2020). Education and the covid-19 pandemic. Prospects, <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09464-3>
- Degges-White, S. (2020). Zoom fatigue: don't let video meetings zap your energy some 'cheats' to help you beat zoom fatigue before it beats you. *Psychology Today*, <https://www.psychologytoday.com/us/blog/lifetime-connections/202004/zoom-fatiguedont-let-video-meetingszap-your-energy> 25 Kasım 2020).
- Deneui, D. & Dodge, T. (2006). Asynchronous learning networks and student outcomes: the utility of online learning components in hybrid courses. *Journal of Instructional Psychology*, 33(4), 256-259.
- Gören, S. Ç., Gök, F. S., Yalçın, M. T., Göregen, F. & Çalışkan, M. (2020). Küresel salgın sürecinde uzaktan eğitimin değerlendirilmesi: Ankara örneği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 69-94.

- Gülner, B. (2008). Bilgisayar ve internet destekli uzaktan eğitim programlarının tasarım, geliştirme ve değerlendirme aşamaları: Suzep Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 259-271.
- Gürbüz, A., Çamurcu, Y. & Baba, F. (2000). Web tabanlı eğitim yapısı tasarım kriterleri. *VI. Türkiye'de İnternet Konferansı*, İstanbul.
- Horspool, A. & Lange, C. (2012). Applying the scholarship of teaching and learning: student perceptions, behaviours and success online and face-to-face. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 37(1), 73-88.
- İbicioğlu, H. & Antalyalı, Ö. L. (2005). Uzaktan eğitimin başarısında imkân algı motivasyon ve etkileşim faktörlerinin etkileri: karşılaştırmalı bir uygulama. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 325-338.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kahraman, M., E. (2020). Covid-19 salgınının uygulamalı derslere etkisi ve bu derslerin uzaktan eğitimle yürütülmesi: temel tasarım dersi örneği. *Medeniyet Sanat Dergisi*, 6(1), 44-56.
- Kan, A., Ü. & Fidan, E., K. (2016). Türk dili dersinin uzaktan eğitimle yürütülmesine ilişkin öğrenci algıları. *Turkish Journal of Educational Studies*, 3(2), 23-44.
- Kaptan, H., Gürbüz, A. & Buldu, A. (2001). Yeni bir eğitim olgusu olarak web tabanlı eğitime kısa bir bakış. *Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuar Bildirileri*, 28-29.
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N. & Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 19, 220-241.
- Kaya, Z., Erden, O., Çakır, H. & Bağırakçı, B. (2004). Uzaktan eğitimin temelleri dersindeki uzaktan eğitim ihtiyacı ünitesinin web tabanlı sunumunun hazırlanması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 3(3), 165-175.
- Koca, Ü. (2020). *Programlama dili öğretimi için tasarlanan uzaktan eğitim programının öğrencilerin akademik başarıları ve uygulama yapabilmeleri üzerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye.

- Kurnaz, A., Kaynar, H., Barışık, C. Ş. & Doğrukök, B. (2020). Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 293-322.
- MEB. (2020a). *Eğitimde Bu Hafta 23-29 Mart 2020*. [01112942\_egyıtyıymde\_bu\_hafta\_23-29\_mart\_2020.pdf], Erişim tarihi: 15.04.2020.
- MEB. (2020b). *Lise öğrencilerine soru destek paketi*. [<http://www.meb.gov.tr/lise-ogrencilerine-soru-destek-paketi/haber/20670/tr>], Erişim tarihi: 15 Nisan 2020.
- MEB. (2020c). *EBA'da canlı sınıfla eğitim başlıyor*. [<http://www.meb.gov.tr/ebada-canli-sinifla-egitim-basliyor/haber/20602/tr>], Erişim tarihi: 15 Nisan 2020.
- MEB. (2020d). *Millî eğitim bakanlığından 12. sınıflara yks öncesi canlı sınav desteği*. [<https://yegitek.meb.gov.tr/www/mill-egitim-bakanligindan-12-siniflara-yks-oncesi-canli-sinav-destegi/icerik/3055>], Erişim tarihi: 15 Nisan 2020.
- MEB. (2020e). *EBA akademik destek*. [<https://yegitek.meb.gov.tr/www/eba-akademik-destek/icerik/3014#:>], Erişim tarihi: 18.08.2021.
- MEB. (2020f). *YKS İnteraktif Soru Çözümleri Başlıyor*. [<https://www.meb.gov.tr/yksye-hazirlanan-ogrenciler-icin-interaktif-soru-cozumleri-basliyor/haber/22492/tr>], Erişim tarihi: 18.08.2021.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (3. Baskı) (Çev.: Selahattin Turan), Ankara:Nobel Akademik Yayıncılık.
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 17(1), 22-36.
- Özarıslan, M., Kubat, B. & Bay, Ö. F. (2007). Uzaktan eğitim için entegre ofis dersinin web tabanlı içeriğinin geliştirilmesi ve üretilmesi. *Akademik Bilişim*, 31.
- Özcan, E., Ö., Tosun, N. & Eken, D. T. (2020). Covid-19 salgını ile acil ve zorunlu uzaktan eğitime geçiş: genel bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 113-128.
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). COVID-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ. & Öztürk, M. (2017). Students and teaching staff's assessments regarding distance education applications in formal education. *Journal of Higher Education and Science*, 7(2), ss. 294-304.

- Özgül, E., Ceran, D. & Yıldız, D. (2020). Uzaktan eğitimle yapılan türkçe dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 395-412.
- Öztaş, S. & Kılıç, B. (2017). Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi dersinin uzaktan eğitim şeklinde verilmesinin öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Turkish History Education Journal*, 6(2), 268-293.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*, M. Bütün ve S.B. Demir, (Ed.) 3. Baskı, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Reime, M., H., Harris, A., Aksnes, J. & Mikkelsen, J. (2008). The most successful method in teaching nursing students infection control–elearning or lecture?. *Nurse Education Today*, 28(7), 798-806.
- Reimers, F. M. (2020). What the Covid-19 Pandemic will change in education depends on the thoughtfulness of education responses today. *Worlds of Education* [https://www.worldsofeducation.org/en/woe\\_homepage/woe\\_detail/16727/%E2%80%9Cwhat-the-covid-19-pandemic-will-change-in-educationdepends-on-the-thoughtfulness-of-education-responses-today%E2%80%9D-byfernando-m-reimers](https://www.worldsofeducation.org/en/woe_homepage/woe_detail/16727/%E2%80%9Cwhat-the-covid-19-pandemic-will-change-in-educationdepends-on-the-thoughtfulness-of-education-responses-today%E2%80%9D-byfernando-m-reimers)
- Sel, F. (2018). *İnönü üniversitesi uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrimiçi öğrenci bağlılık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Serçemeli, M. & Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53.
- Sümer, M. (2016). Sanal derslere ilişkin öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(27/3), 181-200.
- Todhunter, B. (2013). LOL- limitations of online learning- are we selling the open and distance education message short?. *Distance Education*, 34(2), 232–252.
- Tuncer, M. & Bahadır, F. (2017). Uzaktan eğitim programlarının bu programlarda öğrenim gören öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Evaluation*, 1(2), 29-38.
- Türküresin, H. E. (2020). COVID-19 pandemi döneminde yürütülen uzaktan eğitim uygulamalarının öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1),597-618.

- Uzoğlu, M. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16), ss. 335-351.
- Uzoğlu, M., Cengiz, E. & Daşdemir, G. (2013). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin seviye belirleme sınavı (SBS)'nda yapılan değişiklikler ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3),77-86.
- Ünal., M. & Bulunuz, N. (2020). COVID-19 salgını döneminde yürütölen uzaktan eğitim çalışmalarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi ve sonraki sürece ilişkin öneriler. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1),343-369.
- Varol, A. & Törel, Y. K. (2003). Çevrimiçi uzaktan eğitimde iletişim modölü. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(1), 34-42.
- World Health Organization (WHO). (2020). *Q &As on COVID-19 and related health topics*. Retrieved, [<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-andanswers-hub>], Erişim tarihi: Haziran 12.07.2020.
- Wiederhold, B. K. (2020). Connecting through technology during the coronavirus disease 2019 pandemic: avoiding “zoom fatigue”. *Cyberpsychology, Behavior, And Social Networking*, 23(7), 437-438.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E., Güner, B., Mutlu, H., Doğanay, G. & Yılmaz, D. (2020). *Veli algısına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Konya: Palet Yayınları.
- Yolcu, H. (2020). Koronavirüs (covid-19) pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250.
- Yurdakul, B. (2015). Uzaktan Eğitim. Özcan Demirel (Ed.), *eğitimde yeni yönelimler*, (6. Baskı) içinde (s.271-286) Ankara: Pegem Akademi.